POŠTARINA U GOTOVU.

CIJENA 3 DIN

OBITELJ

BR 49

ILUSTROVANI TJEDNIK **OBITELJ** IZLAZI SVAKE NEDJELJE

PRETPLATA NA 3 MJESECA DIN 30·— ZA INOZEMSTVO 3 DOLARA GODIŠNJE — PRETPLATA SE PLAĆA UNAPRIJED

POJEDINI BROJ STOJI DIN 3·—

UREDNIŠTVO I UPRAVA. ZAGREB, TRG KRALJA TOMISLAVA 21. — TELEFON. 34-17. — ČEKOVNI RAČUN POŠT. ŠTED. BR. 38.536

Slika na omotu ovoga broja: SVETI NIKOLA. Naslikao Gabrijel Jurkić

SVAKOM PRETLATNIKU NOVOGODIŠNJI DAR

»Obitelj« se može ponositi, da ima najbolje i najrevnije pretplatnike od svih hrvatskih listova. Velika većina ih u redu unaprijed plaća pretplatu. Želimo, da se svim tim revnim pretplatnicima odužimo sada o Novoj Godini velikim darom, kakav nijedan list, koji je tako jeftin, ne daje. Objavljujemo evo već sada te nagrade te dajemo svakom priliku, da sebi odabere, koja mu je najmilija. Te će nagrade biti ove:

I. Svaki pretplatnik, koji do konca prosinca ove godine uplati PRETPLATU ZA CIJELU G. 1932. UNAPRIJED t. j. 120 dinara, dobiva TRI KNJIGE NA DAR. Svaki može izabrati sam i šaljući pretplatu javiti nam, koju od ove četiri skupine knjiga želi:

PRVA SKUPINA:	DRUGA SKUPINA:
Grgec: Stare slave djedovina	*Kumičić:* Na modrom polju
Delly: Dva srca	*Mejer:* Golgotske ruže
Andrić: Žito u svijetu	*Vegrin:* Kukci štetočinje
TREĆA SKUPINA	**ČETVRTA SKUPINA:**
Krmpotić: Božji Vitez	*Marković:* Suzana
Krmpotić: Božji Siroče	*Ujević:* Mladost Tome Ivića
Filipović: Bakterije	*Živković:* Porezi

II. Svaki pretplatnik, koji do konca prosinca ove godine uplati PRETPLATU ZA POLA GODINE UNAPRIJED t. j. 60 dinara, dobit će DVIJE KNJIGE NA DAR, te može također sam izabrati i šaljući pretplatu javiti, koju od ovih skupina knjiga želi:

PETA SKUPINA:	ŠESTA SKUPINA:
Jurkić: Čipke	*Šiftarić:* Roman žene
Eck: Guske	*Plepel:* Dalmatinke
SEDMA SKUPINA:	**OSMA SKUPINA:**
Strmšnik: Roman kapelana	*Binički:* Ivan Hrvaćanin
Kliničar: Elektrika	*Matasović:* Slavončica

III. I svaki pretplatnik, koji do konca prosinca o. g. uplati PRETPLATU ZA PRVU ČETVRT GODINE 1932. unaprijed, dobit će po JEDNU KNJIGU NA DAR.

Osim svih tih nagrada još će biti među te revne naše pretplatnike podijeljeno

DVADESET PREMIJA

i to: 1.) 50 knjiga; 2.) Jedna umjetnička slika od Kirina; 3.) 20 knjiga; 4.) Jedna umjetnička slika; 5.) 15 knjiga; 6.) Toaletna garnitura, 7.) 10 knjiga; 8.) Toaletna garnitura; 9.) Jedna umjetnička slika; 10.) Album fotografija; 11.—20.) Deset stolnih satova.

Te će premije biti podijeljene žrijebom među one pretplatnike, koji do konca prosinca o. g. steknu pravo na jednu od prije navedenih novogodišnjih darova u knjigama. Žrijebanje će biti na blagdan Sv. Triju Kraljeva 1932.

ŠALJITE DAKLE ODMAH PRETPLATU ZA BUDUĆU GODINU, DA I VI BUDETE DIONICI TIH OBILNIH DAROVA NAŠE »OBITELJI«!

Pet jeronimskih putovanja

u godini 1932.

Za proljeće i ljeto g. 1932. vodi naš putnički odbor ovih pet putovanja u razne krajeve Evrope i Azije:

1. PUTOVANJE „VELIKI TJEDAN U RIMU" od 20. do 29. ožujka 1932. Boravak u Rimu 6 dana. Zadržavanje u Bolonji i Veneciji. Putovanje u 3. razredu brzoga voza. Cijena Din 2250·— za putovanje stan i hranu. Tko bude želio, moći će posjetiti i Padovu, Napulj i Pompeje. Prijave se primaju do 1. veljače 1932. Kapara Din 500·—
2. HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU od 27. travnja do 16. svibnja 1932. Boravak u Jerusalimu 7 dana, izleti u Betlehem, Emaus, Sv. Ivan na Brijegu, Betaniju, Jeriho, na Jordan i Mrtvo more, boravak u Nazaretu 3 dana, izleti na Genezaretsko jezero, u Kanu Galilejsku, u Kafarnaum, na Tabor, na Karmel, itd. Cijena 3. razred Din 7.700·—, 2. razred Din 12.500·—. Prijave se primaju do 1. veljače. Kapara 2000 Din.
3. PUTOVANJE NA SVJETSKI EUHARISTIJSKI KONGRES U IRSKU od 13. do 30. lipnja 1930. Zadržavanje u Milanu, u Parizu (3 dana), u Londonu (3 dana), u Dublinu (4 dana) i Zürichu. Putuje se u 3. razredu brzoga voza. Cijena Din 7000·— Prijave se primaju do 15. ožujka 1932. Kapara 2000 D.
4. PUTOVANJE U ATENU I CARIGRAD u mjesecu srpnju. Zadržavanje u Solunu, Ateni, Smirni, Mitileni, Carigradu i Sofiji. Putuje se u 3. razredu brzoga voza i u 2. razredu parobroda od Atene do Carigrada. Cijena Din 4.200·—. Prijave se primaju do 1. svibnja 1932. Kapara 1000 Din.
5. HODOČAŠĆE U SJEVERNA SLAVENSKA SVETIŠTA MAJKE BOŽJE: u Čenstohovu (Poljska) Svetu Goru (Češka) i Šaštin (Slovačka). Zadržavanje u Bratislavi, Trnavi, Krakovu, Varšavi, Poznanju i Pragu. Konačni program i cijena bit će objavljena.

Za sva će ova putovanja svaki učesnik morati imati vlastitu putnicu. Sve upute daje i prijave prima

JERONIMSKI PUTNIČKI ODBOR
ZAGREB, TRG KRALJA TOMISLAVA 21

*Izdaje Konzorcij jeronimskih časopisa (predstavnik dr Josip Andrić). * Odgovorni urednik dr Josip Andrić, Zagreb, Trenkova 1*
Za tiskaru odgovara V. Kirin. Zagreb, Deželićeva ulica 2
Zaklada Tiskare Narodnih Novina u Zagrebu.

27244

BROJ 49 OBITELJ GOD III

U ZAGREBU 6 PROSINCA 1931

MUŽ I ŽENA

JAPANSKA PRIČA

Na kraju jedne šume pokraj rijeke živjelo je dvoje staraca, muž i žena. Starac se zvao Jošikara i pravio je lijepe, izrezane sanduke. Starica se zvala Sitsuko, šivala je papučice optočene cvijećem i prodavala ih na trgu. Oboje bijahu već jako stari i kosa im bijaše pobijelila kao trešnjev cvijet. Premda su čitav život radili i trudili se, bijahu ostali siromasi. Nijesu imali djece i starost im bijaše teška i gorka.

Jednog jutra pred zimu reče Jošikara svojoj ženi:

— Treba otići u šumu i nasjeći drva. Dani su sve hladniji i približava se zima.

— Zima je blizu — odgovori Sitsuko, — a u kući je još malo drva. Otiđimo.

Jošikara uzme sjekiru i konope i oni se upute u šumu. Šuma je bila golema i gusta, puna povaljenih stabala, što ih je vihor još u proljeće bio oborio. Ali ta oborena stabla ležala su daleko usred šume, podalje od rijeke. Jošikara i njegova žena upute se tamo, da se ne moraju penjati na stabla i sjeći zelene grane. Našavši povaljena i suha stabla stade Jošikara da im sjekirom odsjeca grane, dok je Sitsuko slagala grane u dva svežnja, jedan za sebe, a drugi za svoga muža. Oboje bijahu slabi od starosti i posao je išao prilično sporo.

Oko podne bio je Jošikara već sasvim umoran i spopala ga žeđa te on reče svojoj ženi:

— Jako sam ožednio, a tu nešto podalje u šumi ima jedno vrelo. Bliže je, nego da idem na rijeku. Ti pričekaj tu s drvom, a ja ću se napiti i vratiti.

Ali Sitsuko odgovori:

— Ja znam za to vrelo, ali sam još kao djevojka čula pričati, da je začarano. Pazi, da ti se što ne dogodi, jer je pogibeljno piti vodu iz začaranih vrela.

Jošikara reče:

— Ako je vrelo i začarano, voda je u njemu kao i svaka druga voda. Ne mislim nikome zlo, napit ću se vode i povratiti.

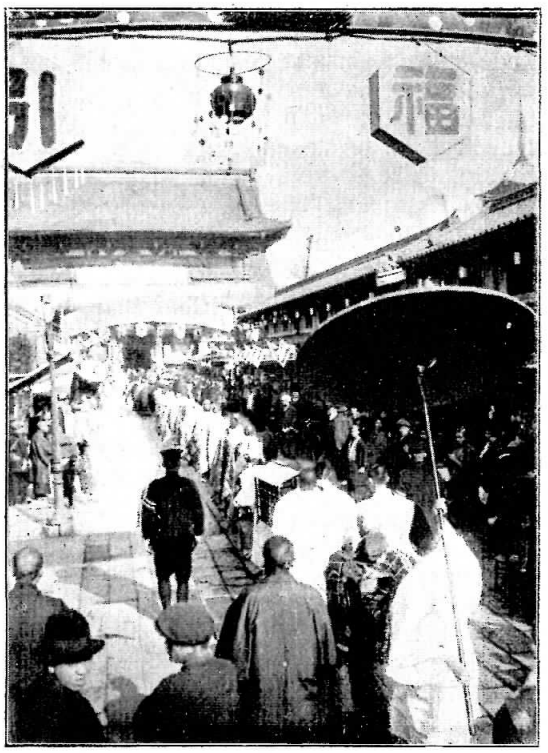

VELIKE PROSINAČKE SVEČANOSTI U JAPANU

Svake se godine u mjesecu prosincu priređuju u Japanu velike vjerske svečanosti u čast „milosrdnih bogova". Slika prikazuje procesiju japanskih svećenika k slavnom hramu „Kvanon" u Akusi (Tokio) *Pacific & Atlantic*

Starac ostavi ženu pokraj drva i uputi se dublje u šumu. Išao je laganim staračkim korakom, a pod nogama mu je šuštalo lišće, koje je bilo dolaskom jeseni popadalo sa stabala. Nakon nekoliko časaka hoda začu on šum vode i uputi se prema strani, odakle je šum dolazio. Naiđe na jedno vrelo, a voda je u njemu bila bistra i vrlo hladna. On se prignu do vode i napije, a zatim se uputi natrag.

Sitsuko, zabavljena slaganjem drva nije ni čula korak svoga muža sve do časa, dok nije sasvim k njoj pristupio i rekao:

— Mislim, da je drva dosta. Možemo granje povezati i vratiti se kući.

Glas, kojim je Jošikara govorio, učini se njegovoj ženi nepoznat i čudan te se ona okrenu. Pred njom je stajao mladić, snažan, uspravan, u najljepšim godinama.

— Ti nisi moj muž! — reče Sitsuko.

— Zašto da ja nisam tvoj muž? — odvrati Jošikara. — Bio sam na vrelu i povratio se ovoga časa. Povežimo drva i povratimo se kući.

— Ti nisi moj muž! — reče ponovno Sitsuko. — Moj muž je star kao i ja, a ti si mlad.

Jošikara zastade u čudu i opipa sebi lice. Na svoje veliko iznenađenje otkrije, da mu je lice mekano i svježe i da na njemu nema staračkih bora. Časkom se zamisli, a onda reče:

— Ne znam, što može biti. Bio sam na vrelu napio se i povratio. To je sve, što znam.

(*Nastavak na str. 785.*)

SVETI NIKOLA KOD SIROTINJE

NAPISAO IVO KOZARČANIN

Jutro je plašljivo ušlo kroz zamrznute prozore i oprezno, kao da se boji, uvuklo se u malu sobicu. Ta se sobica nalazila na tavanu jedne peterokatnice, i svod je u nje bio jako kos, a prozori tako niski, da si morao sjesti, ako si htio gledati na ulicu. Susjedne kuće su odovuda izgledale kao sive maglene krpe, jer su bile mnogo niže, pa si mogao vidjeti samo injem i mrazom posute crepove, nad kojima je lebdjela prozirna prosinačka maglica kao tanka, svilena vela, što lete poljima za lijepih jesenjih dana. Ulica je bila kosa i uska, pa su i automobili i fijakeri i ljudi izgledali kao neki sitni, crni automati, što se vječno kreću, vrte i viču.

Soba je bila sirotinjska i studena. Mala gvozdena peć u kutu bila je zaprašena i neuredna, kao da u njoj već dugo nije gorjela vatra. Po prozorima se uhvatila debela ledena kora išarana neobičnim cvjetovima. Na vratima se također bijelilo inje — sigurno je stan bio vlažan — a kraj njih je stajao jedini krevet. Bilo je vrlo tiho, jer je sve u kući još spavalo, te se sasvim jasno čulo nepravilno i duboko disanje. Kroz jutarnju polutamu opažao si ispod debele hrpe pokrivača dvije male, plavokose glave, a među njima jednu veću, na kojoj je crna, rijetka kosa bila posuta dugačkim srebrnim nitima. Sve tri su glave bile zgrčene i blijede, da su se u sumraku jedva vidjele. Disale su duboko, teško i prigušeno, tako da se ulična buka nije ni čula. Nadjačalo je taj šum tek lupanje ure na obližnjem vitkom crkvenom zvoniku. Jedna se od triju zaspalih glava trgla, čulo se pojačano disanje, prigušena škripa kreveta, a onda se ta glava pomolila. Bila je plava i vrlo mala, žutog, mršavog lica, u kom su se isticale krupne, plavkaste oči, raširene i nabubrele kao da će iskočiti iz šupljina. Glava je pogledala po sobici, i kad je vidjela da je dan, počela je buditi ostale:

— Mama! Jutro je već!

Drugo je dvoje spavalo dosta čvrsto, jer se zazivanje opet začulo:

— Mama! Branko!

Disanje se sad i u drugih pojačalo. Čuo se drugi glas, isto tako plašljiv i slab kao i prvi:

— Nada! Jesi li ti to?

— Da. Dan je već. Svanulo je.

— Pa šta hoćeš?

— Svanulo je. — Glas se pojačao, neznatno uzdrhtao. — Dan je! — ponovi.

Izvirila je sad i druga glava. Ona je bila žuta kao i prva.

— Pa što će nam dan, kad je zima? Bolje je još ležati, ovdje je bar toplo.

Prvi glas je jače zazvonio. Bila je to djevojčica. Drugo je bio dječak.

— A znaš li ti, Branko, što je danas?

— Danas?

— Da, danas. Jutros. Znaš li, što je danas?

— Što je danas? Šta ja znam! I onda, što se to mene tiče? Imam ja drugog, pametnijeg posla!

Djevojčica je tada spustila glavu. Njen je glas bio turoban i prekoravao je:

— Branko, kako si mogao zaboraviti?

— Nemam vremena. Pusti me da spavam!

Djevojčica je strpljivo zvala:

— Branko.

— Ma šta je?

— Šesti prosinca je danas, — glas je bio tako začuđen, da je dječak opet dignuo glavu.

— Šesti prosinca?

— Da, šesti prosinca. A koji je to blagdan?

— Blagdan? Šestog prosinca? Ja zbilja... — glas je najednom postao jak, pun, radostan: — Sveti Nikola!

— Sveti Nikola, — ponovi djevojčica.

Dječak se nagnuo preko majke:

— Da, Nada, sad znam. Kako sam to mogao zaboraviti? Da probudimo mamu?

— Zašto? Neka spava.

— Pa što ćemo onda? Da sami pogledamo?

— Ili da čekamo, dok se probudi?

Glasovi su bili neodlučni. Ali oči su već bile uperene u prozore. Vidjela su se dva para cipela, čistih i urednih, ali vrlo, vrlo starih. Vrhovi su bili okrenuti krevetu, pa su se vidjele rupe na potplatima. Te rupe doduše nisu bile velike, ali su potplati oko njih bili tako iznošeni i tanki, da se moglo očekivati nove otvore, koji će biti i veći. No ovuda s kreveta, u ovakovo rano, magleno jutro, u jednoj studenoj, injem posutoj sobi na tavanu, izgledale su te cipele neobično bogato i svečano. Dva para plavih, krupnih očiju širila su se i napeto gledala, gledala.

— Nada!

— Branko!

— Šta misliš?

— A ti?

— Ja ništa.

— I ja.

— Ali ipak? Da se dignemo?

— A mama?

— Neka spava.

— Bit će joj žao.

Glas se tada nekako pretrgnuo, slomio.

— Onda moramo čekati.

Majčino se disanje časak pojačalo. Oboje ustavi dah.

— Spava?

— Neka spava.

— Bog zna, kad će se probuditi?

— Šteta.

Opet ušutiše. Onda se najednom javio dječak, naglo, jako i uzbuđeno:

— Sjećaš se, Nada, kako su dečki jučer pripovijedali, što će sve dobiti od svetog Nikole?

— Da!

S JEDNE NIKOLINJSKE PROSLAVE DOBROTVORNOG DRUŠTVA „MILODAR" U OSJEČKOM KAZALIŠTU

— Dobit će mašinu, vagone i šinje. Novo odijelo i cipele s lakovanim vrhovima. Pa bonbona... čokolade...

— Saonice...

— I saone, da, i njih... — glas je časak zastao, nekako tužno, prepuklo. I puno, puno toga... Svi će toliko toga dobiti...

— Rugaju nam se, da ne ćemo ništa dobiti. Da smo sirotinja, pa neka budemo sretni, ako imamo šta jesti. Sjećaš li se, Nada?

— Vele, da sveti Nikola ide samo bogatima.

Dječak postade ljutit. On smrsi kroz zube:

— Nije istina! Šta oni znadu? Sveti Nikola još više voli siromahe nego bogate!

— Da, ali on je već davno, davno umro.

Glas je bio drhtav, uplašen, uplašen, samo što ne zajeca.

— Nije, Nada, ne boj se. Nije on umro i ne će zaboraviti na nas. Neka govore, što hoće.

— Onda mi ne bismo ništa dobili, jer smo siromasi. Naša nam mama jedva hrane kupi.

Glas je bio tužan, bolan, ali ju je brat tješio:

— Ali kad ti velim, Nada, da nije tako. To su oni samo izmislili. Kao da su oni pametniji od naše mame. I kao da to ona nama, kad bi bilo istina, ne bi već davno rekla.

— Ja se bojim, Branko.

— Ma ne boj se, kad ti velim.

Glas je bio još uvijek uplašen. Trgnuo se od nove misli:

— Znaš što, Branko, pogledat ćemo.

— A mama?

— Ona spava.

Dječak je oklijevao:

— Da radije počekamo, dok se mama ne probudi? Bit će joj žao.

— Ne će.

— Misliš?

— Znam, Branko.

— Dobro je — odlučio se dječak konačno. — Idem ja.

Oboje su visoko podigli glave. Pogledi im postadoše napeti i teški. Oči im se upališe i postaše plamene. Lica se oduljila, izobličila. Očekivanje im je zarezalo tragove pod očima. Rastegnule su se, a zjenice trepte. On se izvukao ispod pokrivača, brzo i spretno, i onako više gô nego obučen priskočio prozoru. Dočekala ga zima. Tabani mu se prilijepiše za studeni beton. Neke sitne iglice bodu. Prolaze nogama kao mravi i dižu se do preko koljena. Sav je uzdrhtao. A ona je čekala. Čekala. Srce je lupalo, probit će slabe grudi.

— No?

Radostan se krik prosuo sobom i udario u zidove. Odjednom je postalo toplije, ugodnije, kao da se sva sobica zalila suncem.

— Nada!

Dječak je dignuo cipele uvis i počeo vaditi iz njih jabuke, bonbone, čokoladu i kolače.

— Nada! !Gledaj! Pune su, pune!

Ona ne može izdržati. Skočila je s krveta i pri tom probudi majku. Mama se uspravila:

— Branko! Nada!

— Mama!

— Pune su cipele, mama, pune. I moje i Nadine. Pune!

Mamine su oči bile vlažne, i njena je ruka lako drhtala, pritisnuta uz rub kreveta.

— Vidiš li, Nada — govorio je dječak pobjedonosno. — Jesam li ti rekao? A šta dečki znadu. — Znaš, mama, oni su nam pričali, da ne ćemo ništa dobiti, jer smo siromasi. Kao da sveti Nikola ne voli nas siromašne još više!

— Svu on djecu voli, i bogate i siromašne — potvrdila je majka i otrla rukom oči. Jer ona je čula, što su djeca malo prije govorila, i sada je bila sretna zajedno s njima, što je sveti Nikola i k njima došao. — Za sve se on brine, pa i za sirotinju, a dečki su se s vama samo šalili. I nije bilo lijepo, što su se tako šalili s vama i što su se rugali našoj sirotinji. Nije.

Dotle se kuća polako budila, i koraci na stubama bili su sve češći i brži. Otvarala su se vrata, i čula se mljekarica, kako teško dišući raznosi mlijeko stanarima. Dolazilo je jutro u grad i ogrtalo ga svojim blijedim, maglenim velom, na rubovima rujnim od svitanja.

DVIJE IDEALNE FIGURE

KOJE MOGU BITI I NEIDEALNE

NAPISAO KRUNO KRSTIĆ

Sv. Nikola je nevidljiv. On dolazi noću, obavijen tamom, nečujnim korakom, prigušujući dah. Ta bojažljivost sv. Nikole je sasvim opravdana, jer u onom času, kada on postane vidljiv, sliči prije na sve nego na starog biskupa. Kad ga ljudske oči gledaju, on počne da naliči na tisuće običnih mamica, tatica, tetica, bakica te smjelog malog gledaoca dočekuje rječima:

— Što, zar još ne spavaš?

Idealni sv. Nikola izgleda otprilike ovako: Visoka zlatna mitra i ispod mitre bijeli čuperci, među kojima se teško razaznaju obrve, brkovi i brada. Plave staračke oči gledaju milo i kad ne bi bilo brkova, na ustima bi mu se vidio smiješak. Na leđima golem crkveni plašt, u ruci težak pastirski štap, a na nogama lagane, krznom obrubljenje papuče. Upravo je nevjerojatno, kako taj idealni sv. Nikola ne zaprlja svoje papuče u prosinačkom blatu, i kako se ne prehladi obilazeći tolike kuće.

Ako sv. Nikola nije idealan, to jest, ako je vidljiv, onda i njegov izgled nije sasvim besprikoran. Dešava se često, da mu desni brk visi skoro okomito njišući se na svakom dašku vjetra, a kroz sjedine na sljepočicama proviruju mu neki sumnjivi tamni čuperci. Taj neidealni sv. Nikola ima redovito strašno poznat glas, malo promukao i problematično dubok. Najopasnije je za takvog sv. Nikolu, ako mu pod bijelom misnom košuljom iz markizeta provire prugaste hlače ili kakva baršunasta haljina. Dogodi se tom neidealnom sv. Nikoli — premda rijetko — da ispusti iz ruke svoj biskupski štap i saginjući se da ga digne izgubi svoju zlatnu mitru. Takav sv. Nikola, ne samo da nije idealan, nego je skoro šaljivdžija.

Velika je sreća za ljudski rod, da male mušterije sv. Nikole nikako ne razlikuju idealnog sv. Nikolu od neidealnog i radije vjeruju njegovom problematično promuklom glasu, nego svojim rođenim očima. Da nije tako, život bi bio mnogo žalosniji, nego što jest, a i gdjekoji bi se vidljivi »sv. Nikola« besmrtno blamirao.

Idealni se sv. Nikola uopće ne bavi pedagogijom, on nikako ne razlikuje neposlušnu djecu od poslušne, nego svima od reda dijeli darove. Upravo je nevjerojatno, kakve sve darove dijeli taj idealni sveti biskup. On donosi vlakove sa čitavom željezničkom mrežom, parobrode od 30.000 tona, tvornice čokolade, žive bebe, puške s kalibrom br. 16, topove, peterokatnice, katkada Mjesec s tucetom zvijezda itd. On ne pozna ni najelementarnija načela razoružanja, regulatorne osnove, astronomije i higijene. Misli se dapače, da je teško izmisliti nešto, što idealni sv. Nikola ne bi mogao donijeti.

Neidealni sv. Nikola razumije se ponešto u pedagogiju, ali dosta slabo. On prije svega ne razlikuje djecu, koja su u godini dana mirna 365 dana od one, koja u godini miruju svega jedno popodne. Loš je političar i dade se nasukati s par lijepih obećanja. Istina, on se katkada prijeti, ali mali krivci znadu, da su te prijetnje na vrbi svirala, jer je u njega meko srce. To ga njegovo meko srce često navede na očite nedosljednosti. Na primjer: on zatakne u cipelicu šibu, koja ne može tući (dapače je i pozlaćena), ili krampusa, koji se mirno dade operušati do drvene utrobe, a uz tu milovidnu šibu i bespomoćnog krampusa ugura bombone, koji se krasno dadu žvakati, i bebu, koja sklapa oči, da je milota.

Uz sv. Nikolu kasa obično i krampus. Istina, oni se koji put i razidu — jer sv. Nikola sporo koraca, a krampusu se uvijek žuri — ali se svake godine točno 6. prosinca sastanu.

Idealni krampus — to je prava strahota! Zamislite samo: crno debelo krzno, koje uvijek gori, a nikad ne izgori, vatreni jezik isplažen do pasa, nepotkovana kopita mjesto nogu, na glavi rogovi, a u svakoj ruci vile i čitav kilometar željeznih lanaca. Na leđima nosi krampus košaru s darovima za nekoliko milijuna djece. Kažu, da on svaki dan trenira tešku atletiku, da može nositi košaru, ali je nerazumljivo, kako mu košara ne izgori od puste vatre. Bilo bi zbilja strašno, da mu se košara zapali. Da je osigurana, ne bi vjerojatno nijedno osiguravajuće društvo na svijetu moglo da plati osigurninu. Neki misle, da zato ta košara i nije osigurana. Ja se usuđujem čak pomisliti, da je pravi razlog, zašto neka djeca ostanu bez darova upravo to, što krampus ne pazi dovoljno na svoju košaru, pa mu neke stvarčice izgore, dok sv. Nikola gura svoje darove u cipelice.

Neidealni krampus može biti živ ili mrtav. Ako je živ, prate ga iste nevolje kao i neidealnog sv. Nikolu. Otkine mu se na pr. vatreni jezik, otpadne mu lijevi rog, ispod krzna na rukama provire mu srebrni gumbi za manšete itd. Taj neidealni krampus pravi strašnu galamu, ne izgo-

(Nastavak na str. 781.)

NAJNOVIJI ROMANI

Kossak-Szczucka:

IZ LJUBAVI

Broš. 15 D — Uvez. 25 D

F. S. Finžgar:

A N I C A

Broš. 15 D — Uvez. 25 D

K N J I Ž N I C A
DOBRIH ROMANA
ZAGREB
Trg Kralja Tomislava br. 21

kao i ostalo željezno pokućtvo kupujete najbolje i najjeftinije kod proizvađača

FILIP BAUMA ZAGREB
ulica Ivana Dežmana 1
(Prolaz u Tuškanac)
Telefon broj 83-60 i 53-46

SLIKE IZ NATJEČAJA „BRATAC I SEKA"

1. JOSIP I ANKICA GRGIĆ, SUŠAK. — **2.** EMICA I MIŠE ZUANIĆ, DUBROVNIK. — **3.** MIRKEC I ANKICA KRATKOVIĆ IZ ZAGREBA. — **4.** SMILJANA VIDJAK SA SVOJIM BRACOM, SPLIT. — **5.** MARČA I JOAKIM MIKLUŠEVIĆ. — **6.** DESANKA I SIMO SMOJE, SPLIT. — **7.** VLADO I PAVICA LUETIĆ, IMOTSKI. — **8.** BRATAC I SEKA IZ CERNE U RAZGOVORU PRIJE ŠKOLE. — **9.** JOSIP I JELKICA VIDAKOVIĆ. — **10.** BRACO I SEKICA IZ BRIBIRA-VINODOL. — **11.** DRAGO SUSJENKA SA SEKOM. — **12.** DADO I BEBA KNÜPLESCH IZ ZAGREBA. — **13.** ZVONKO I VERICA VINCETIĆ, OSIJEK. — **14.** BRACO I SEKA POKRAJ STUPA. — **15.** DRAGAN I BERTICA RUBEŠA, DJECA NAŠEG POČ. POTKONZULA U ROSARIU, KASTAV. — **16.** DRAGAN I BERTICA SA BEBAMA. — **17.** BRUNO I ZDRAVKA. PRIMORAC, JABLANICA. — **18.** KATICA I GORDONO, SPLIT. — **19.** ZVONIMIR I ANKICA IZ VAREŠA. — **20.** MILAN I VERICA IZ BAČKOG MONOŠTARA. — **21.** SEKA I BRATAC IZ DUBROVNIKA. — **22.** IVE I LJUBICA HANŠEK, DONJA STUBICA.

ŽENA PREGARA I LJUBI

NAPISAO FRA LUJO PLEPEL

Današnje doba stalo je sve više da traži, da se žene izobražuju i u svima športovima. Bicikl, motor, auto, aeroplan, svi zimski športovi; plivanje, tjelovježba, tenis, golf, hockey, hazena itd. Dapače počelo se misliti i na to, bi li i koliko bi se dalo osposobiti žena za atletiku, boksanje i hrvanje. Uopće savremeno doba kao da hoće da ženu uzgoji fizično jaku ne mareći ili barem ne osvrćući se na ono bitno, što ženu čini ženom bez koje nema čovječanstva, a to je njezino srce, izvor njezine veličine i jakosti.

Žena, koja pregara i ljubi, milija nam je od žene, koja hoće da djeluje i da se ističe nesamo u športu nego i u bilo kojem drugom radu namijenjenu u prvom redu muškarcu. Ženu, ako i nije prestigla Homera, Gundulića i druge velikane, ide slava, da je te velikane rodila čovječanstvu.

Snaga žene, da kreće svijetom, nije u njezinoj kulturi ni snazi, već u njezinu srcu. Srce njezino jest obrana njezina, jedino oružje, kojim ona pobjeđuje u borbama života, srcem ona okreće svijetom.

Stari poganski mudrac Pitagora govorio je: »Žene su u svojoj nježnosti slabe, jer jedino uporište njihove moći jest srce.« Srce prave žene jest žrtvenik, na komu su uklesane dvije najplemnitije riječi: Žrtva i Ljubav.

Usprkos svakom današnjemu zamašitom napretku na svima poljima kulture, znanosti i umjetnosti žena uvijek ostaje čuvarica svojega gnijezda i svoje obitelji. Numa Pompilije, drugi kralj rimski, sagradio je u ondašnjem poganskom Rimu hram u počast božici Vesti te je naredio, da u njemu mora neprekidno goriti sveti oganj, oko koga se imao starati određen broj djevica, a zvale su se Vestalke. Hram je bio pod kraljevskom i državnom paskom. Kad bi se sveti oganj ugasio, narod bi govorio, da će neko strašno zlo stići narod i državu. Kršćanstvo je u pobjedničkom pohodu srušilo taj poganski hram božice Veste, ali nije srušilo niti htjelo srušiti ovaj znamen najplemenitijega ženstva, dapače ono je užeglo jedan drugi najuzvišeniji i neugasivi plamen u srcu žene, a to je sveti oganj žrtve i ljubavi. A da taj oganj svete i čiste ljubavi vazda žarko gori, nije odabrao odmjereni broj djevica, već je pozvao ženstvo cijeloga čovječanstva bez razlike stališa, kulture i položaja u životu.

Svi zakoni svijeta, kao zakoni Zoroastra drugoga, indijanski, egipatski, zakoni Minosovi, Solonovi, rimski, druidski koliko god nastojali da budu što savršeniji, ipak nisu nanijeli toliko častan zakon ženstvu i na toliku visinu časti uzvisili ženu, koliko jedini zakonik kršćanski. Znanost hoće da ispituje mozak žene i njezine strasti, ali znanosti je uzaludan trud, dok ne svrši ispitivanjem nježnog i ćutljivog srca žene zakovanog tajnom. A ta nauka o psihologiji žene jest jedna između najzanimljivijih i najprodubljenijih. U srcu žene ljubav i bol jesu dva zakona, koji ujedinjeni stvaraju i pjesmu i tugu, i glazbu i junaštvo, jer ljubav i bol najbistrija su oznaka srca žene. Jedino kršćanstvo je shvatilo i razumjelo tu duševnu tajnu ženskoga srca, i da je podigne, htjelo je na tim odlikama da odgoji srce žene.

Poganska žena rastrovana u srcu bila je nisko srestvo pohote, koja je rušila obitelj, društvo i domovinu. Kršćanstvo počastivši ženu toliko, koliko je išlo, označilo joj je i uzvišeno mjesto u ljudskom društvu, u kojem će ona kao čista žrtva ljubavi i boli biti čuvarica obiteljske svetosti i nepovredivosti, jezgra snage zdravoga društvenoga života.

Čista djevica, vjerenica, majka jest prebijeli ljiljan ljubavi za najtežih oluja života, anđeo mira, veselja i pjesme. Izvan tih oznaka čovječanstvo ne bi moglo da prikaže ženu u njezinoj ljepoti, u čem i jest glavna odlika ženstva.

Za Božić

KODAK *fotografski aparat*

Prekrasni i odlični aparati počam od Din 145·— kod

»KODAK«, ZAGREB

Praška ulica broj 2

Zaštitjevajte naš besplatni cjenik

DOBAR KORMILAR U OZBILJNIM VREMENIMA

NAPISAO PETAR GRGEC

Današnji je život brz, buran i silno promjenljiv. U dvadeset posljednjih godina doživjeli smo više velikih događaja nego naši oci i djedovi u jednom stoljeću. Dogodile su se velike promjene ne samo u narodnim i državnim granicama, nego i na području nauke i umjetnosti. Nemilosrdni je zamah vremena gradio brzo kule, ali ih je brzo i razgrađivao. Vrlo je malo osoba moglo da privlači pažnju čovječanstva kroz svih ovih dvadeset godina. Slava filmskih glumaca održavala se na istoj visini po pet šest godina. Književnici, koji su prije deset godina bili moderni, danas su postali stari, jer su ih istisnuli novi velikani, za koje se jučer nije ni znalo. Tako reći svake godine javljali su se novi velikani, za koje se jučer nije ni znalo. Gotovo svake godine javljali su se novi književni smjerovi i nove književničke grupacije.

Sve ove promjene našle su svoj odjek i u najnovijem razvoju hrvatske kulture. S najvećom bukom dolazili su pred javnost slavohlepni pojedinci, koji su ispalili u zrak nekoliko raketa, da privremeno zabliješte oči svojih gledalaca i da za čas ostave za sobom samo dim ili možda ni dim. Promjenljivost je i nestalnost bila najstalnija značajka našega književnoga napretka prema onoj Preradovićevoj: Stalna na tom svijetu samo mijena jest.

U takvo vrijeme mogao je Društvo sv. Jeronima da vodi samo čovjek, koji je bio pun optimizma, pun opreznosti prema vidljivim i nevidljivim opasnostima i pun široke ljubavi prema društvu i prema svim svojim suradnicima.

Dvadesetgodišnji predsjednik Društva sv. Jeronima, presvijetli gospodin Ljudevit Knežić, bio je takav čovjek. On je vidio najveći pad društva u vrijeme rata, ali nije klonuo duhom. Čekao je i okupljao oko sebe suradnike, da započne s malim izdanjima, koja su poprimala sve veće dimenzije, dok nijesu došla do današnjega opsega. Ne odbijajući nikoga, već uvažujući svačiju razboritu inicijativu postao je presvij. gosp. Knežić centralna ličnost, oko koje se okupiše u kratko vrijeme bezbrojni marljivi povjerenici, preko stotinjak pisaca i više stotina hiljada čitalaca. Sve jedno poduzeće za drugim nicalo je iz Društva sv. Jeronima ili tražilo u njem zaštitu. Danas iza dvadeset godina žilave borbe i organizacije postalo je Društvo sv. Jeronima kulturna snaga prvoga reda, koja može i u ovoj promjenljivosti da uživa stalan ugled i da sve više napreduje.

Prilikom dvadesete godišnjice predsjednikovanja ovako odlična, taktična i privlačiva muža cijela naša javnost, a u prvom redu povjerenici i suradnici Društva sv. Jeronima kliču presvij. gosp. Ljudevitu Knežiću:

HVALA ZA DOSADAŠNJE VELIKE USPJEHE, A BUDUĆNOST NEKA BUDE JOŠ BLAGOSLOVLJENIJA.

DVIJE IDEALNE FIGURE

(Svršetak sa str. 778.)

vara nikada čitave rečenice, nego urliče pojedine riječi, a katkada od vike tako promukne, da ta promuklost prijeđe (kao influenca) na tatu ili mamu te traje po nekoliko dana.

Ako je neidealni krampus mrtav, onda je prava mizerija i dade se lakše operušati nego balsamirana vrana. Mrtvi krampusi tako su neopasni, da ih čak lijepe na čokoladu i stavljaju u zapučak. Mrze ih samo mačke i to po svoj prilici zato, jer donekle naliče na miševe. Djeca ih se uopće ne boje, a služe se njima za proučavanje anatomije. Najprije im otkinu jezik, zatim im izvade oči, onda im pokrhaju rogove i konačno oderu kožu. Tu kožu odnese vjetar ili je služkinja pomete.

Najgore je, ako se sastanu na istome mjestu neidealni sv. Nikola i neidealni krampus. Onda obično nestanu iz porodice po dva člana. Katkada ih nestane i više, ali se svi osim dvojice povrate. Ti, koji se vrate, imaju obično začađene ruke i po odijelu nekakve pahuljice. Katkada se desi, da netko od njih donese na cipelama i čitav brk ili komad vatrenog jezika.

Opet velim, sreća je da najmlađi članovi porodice ne paze na takve sitnice, jer bi inače život bio mnogo žalosniji nego što jest, a sv. Nikola i njegov kosmati pratilac doživjeli bi svesrdni fijasko.

GDJEGOD JE POTREBNA MASAŽA

BRZO POMAŽE

ALGA

Dobiva se u apotekama i drogerijama i svim boljim trgovinama **1 boca Din 16·—**

UREDNICI „KRIJESA“
I „MALE MLADOSTI“
Foto Đuro Griesbach

UREDNIK KNJIŽNICE OPĆEGA ZNANJA

OPAT I KANONIK LJU
je 2. XII. o. g. već 20 godina predsj
Foto Firšt

TEHNIČKO UREDNIŠTVO JERONIMSKIH
ČASOPISA

UPIS ČLANOVA I BLAGAJNA
Foto Ivo Kirin

JERONIMSKO KNJIŽEVN

POD SVOJIM PREDSJEDN

GLAVNA PALAČA JERONIMSKOGA KNJIŽEVNOGA DRUŠTVA

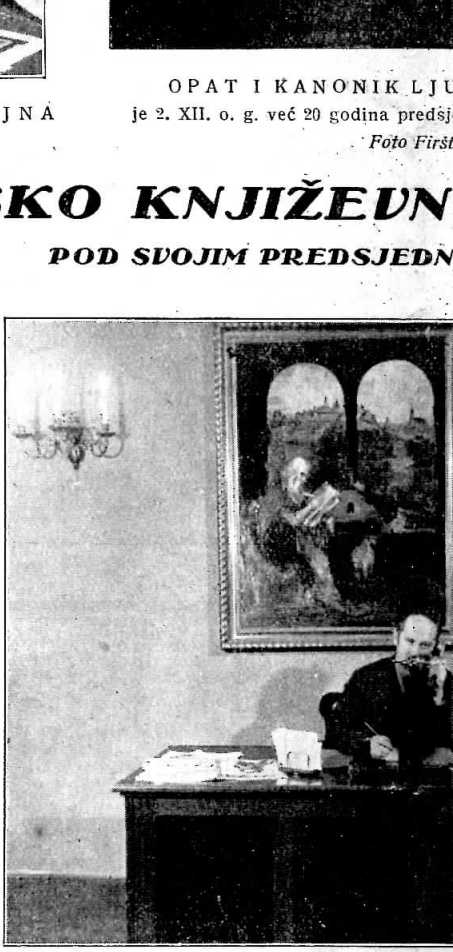

GLAVNI UREDNIK JERONIMSKI
Foto Đuro Gries

LJUDEVIT KNEŽIĆ
redsjednik Društva sv. Jeronima
Firšt

ŠEF UPRAVE I KNJIGOVODSTVO

UPRAVA JERONIMSKIH KNJIGA
I LURDSKOGA ČASOPISA
Foto Ivo Kirin

UPRAVA „OBITELJI" I „KRIJESA"
Foto Ivo Kirin

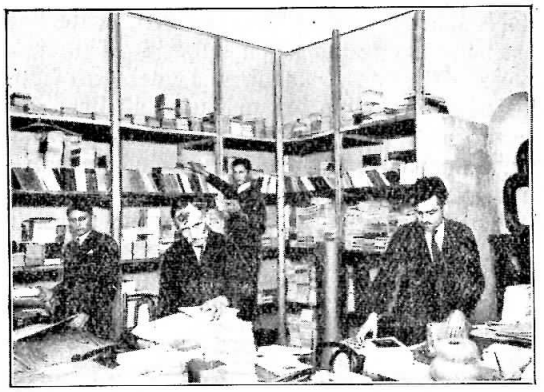

OTPREMNIŠTVO JERONIMSKIH
IZDANJA

NO DRUŠTVO NA RADU

DNIKOM JUBILARCEM

SKIH KNJIGA I ČASOPISA
Griesbach

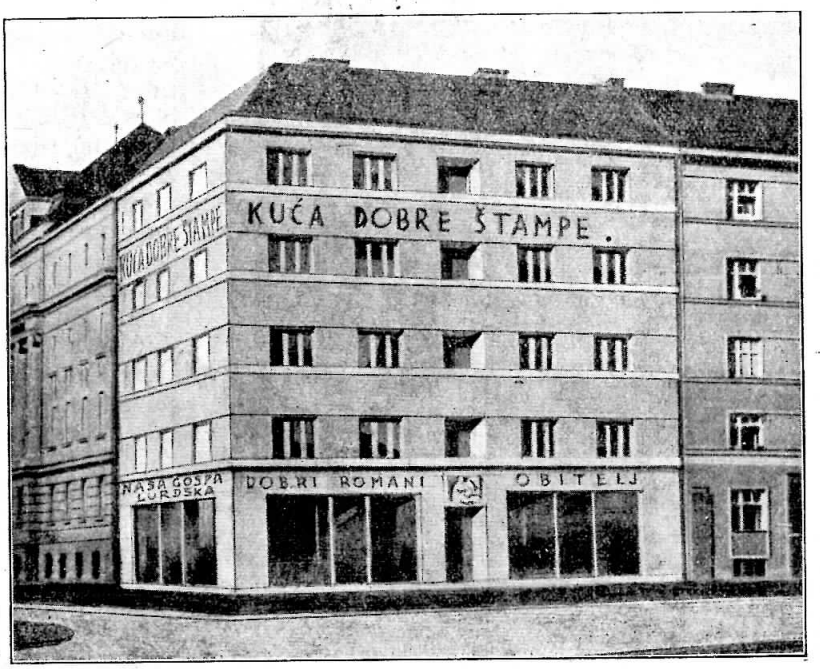

NOVA JERONIMSKA KUCA DOBRE ŠTAMPE

UKLETI PLOVCI

ČEŠKI NAPISAO JULIJE ZEYER
PREVEO MAKSO KUNTARIĆ

(NASTAVAK)

Sahranili su ga uz šaptavo jezero, licem prema šumama, gdje mu je zapjevala bila ptica svoju dražesnu pjesmu.«

Tako se svršilo pričanje starca pustinjaka, a bilo je još dugo tiho, kad je prestao govoriti, jer ni Maeldun ni njegovi drugovi nijesu htjeli da zbune šutnju duboke noći, koja se već digla sa svojim zvjezdama. Voda je samo tiho šaptala oko vrtova, a ptice, koje su se zanijele u san na stablima, katkada su uzdisale ljudskim glasom. Starac je sklopio ruke, pa su svi izmolili s njime kratku molitvu. Onda su mu dirnuti u duši zahvalili za pričanje. Napokon su legli da spavaju pa su slatko drijemali. Ujutru ih starac opet pogostio, dao im na lađu mnogo hrane, voća i meda, blagoslovio ih i prije nego su otplovili, rekao im je još ovo:

»Nedaleko odavle ima ostrvo, gdje stanuje sama samcata jedna ptica, možda od početka vijekova. Pjeva tako čarobno i dražesno kao ona, o kojoj sam vam jučer pričao. Kao brat Ambrozije mogli biste i vi cio svoj život proživjeti u času, da je slušate. Ali Bog ne će, da svoj život prospavamo, nego da ga proživimo. Zato bježte od obale onoga ostrva, na kojem ona ptica pjeva. Vi ste upućeni, brat Ambrozije nije bio upućen. A sada plovite s Bogom!« Maeldun je zahvalio starcu za sve, pa su se dali okrijepljeni i dobro raspoloženi na plovidbu.

SVEČANOST CRNIH POKORNIKA U MARSILJI

I. prosinca svake godine održavaju se u Marsilji vjerske svečanosti, koje potječu iz srednjega vijeka, te tom prilikom svećenici i redovnici idu zakrabuljeni kroz grad

Pacific & Atlantic

Plovili su otprilike pô dana, kadno ugledaju pred sobom novo ostrvo, ne previše veliko, ali na oko neobično krasno. Talasalo se od brežuljaka pokrivenih stablima vitkim i visokim, a čiste vode, blistajući se i krećući se, prolazile su zelenilom livada i padale u slapovima padinama bregôva. Cijelo je ostrvo bilo kao da se kupa u blankitnom sjaju, a nad njim se kao zvijezda dizala jedina ptica, koja je pjevala čarobnim načinom. Čim su prvi zvuci njezine pjesme, premda još slabo, doprli do ušiju plovilaca, pustili su vesla, zaboravili na jedra, zaboravili na sve, pa su slušali samo onu čarobnu, zamamnu pjesmu, koja je obuzela jednako kao uho i njihove duše. Maeldun, kao i ostali, podlegao je onomu zamamnom čaru, bio bi kao i oni najradije izišao na na obalu i začaran slušao, ali su mu još zvonile u duši riječi staroga pustinjaka.. Shvatio je opasnost, koja je prijetila njemu i drugovima. Svladao se, napeo je sve svoje sile, da nadvlada svoju slabost. Zapovjedio je, da prihvate vesla i da bježe od ostrva. Ali su zapovijedi njegove bile uzaludne. Svi su slušali pjesmu, a nitko njega. Taj mu je neposluh podao još više odlučnosti. Uzeo je vosak, kojega mu je stari pustinjak ujutru obilato dao zajedno s medom, i brzo začepio svojim drugovima uši. Bili su kao u snu, nijesu znali, što se zbiva s njima i dali su mu, da s njima radi bez ikakva znaka vlastite volje. Sada, kad nijesu više čuli pjesme, metnuo je sam sebi na uši ruke, davši im prije još znak da veslaju i naznačivši smjer, kamo da okrenu jedra. Vjetar je duvao srećom jako, a lađa je letjela kao strijela po valovima, koji su poskakivali, i za sat nije se više vidjelo ostrvo. Sada je Maeldun spustio s ušiju ruke i slušao, da li se ipak čuje još pjevanje — bila je tišina; kako se ostrvo gubilo, tako je nestajalo i pjesme ptičje. Uzdahnuo je izduboka, zahvalio Bogu, što su se izvukli iz te zamamne opasnosti, ali nije mogao prigušiti čežnju za zamuklom, prekrasnom, rajskom dražesnom pjesmom... Sada je izvadio svojim drugovima vosak iz ušiju, a ovi su se kao iza sna probuđeni čudili, što se to s njima dogodilo bilo. Vjetar je duvao, a lađa letjela, ali nitko nije progovorio riječi. Duša je sviju još lutala negdje u onom nepoznatome, gdje je bilo drukčije nego na zemlji, a koje su im zvuci one ptičje pjesme na časak pokazali. — A kada su se pogledali, poznali su po naraslim noktima, kosi i bradama, da je taj časak, u kom su slušali pticu, potrajao otprilike cijelu godinu dana!

Dugo su ih bacali nemirni valovi, dok se napokon njihova lađa opet približila ostrvu. Imalo je osobit izgled, činilo se, da je cijelo od ocijeli, brda su se ondje blistala modrim, neugodnim sjajem, a i trave visoke kao stabla, bile su vidjeti kao ocijelne šipke, a vjetar je duvao i ujao oko

njih, a da ih nije pomicao, kao da se rezao o oštricu noža. Sada su čuli plovioci i disanje goleme mahovine, opazili su oganj, gdje liže visoko kao toranj, i vidjeli su sa zgražanjem, da divovi kovači udaraju kod toga ognja na neizmjernom nakovnju po užarenom željezu, iz kojega su vrcale iskre veće nego šaka, cio slap tih ognjenih zvijezda! Udaranje čekića ječalo je kao bijesna bura, i u tom tutnju javio se bučan glas jednoga od divova.

»Da li se već primiču?« upitao je.

»Da, pozor! Šutimo!« odgovorio je drugi.

»A tko to zapravo imade pasti pod naše čekiće?« upitao je treći, koji je gazio mijeh.

»Patuljci iz Erina,« javio se opet prvi. »Plove na nekakvoj školjci.«

Plovioci su se naši tresli cijelim tijelom. No Maeldun se brzo prenuo i dao zapovijedi.

»Veslajmo brzo, brzo natrag,« rekao je protiv volje gotovo šapćući, premda se njegove riječi, da ih je glasno izrekao, ne bi mogle još čuti na ostrvo. »Veslajmo natrag, ali ne okrećimo leđa, plovimo krmom naprijed, da divovi ne opaze, da uzmičemo!«

Momčad ga je njegova odmah poslušala, okrenula vesla, ali ne lađu, i ta je letjela krmom naprijed tako brzo, koliko su veslačima dotjecale sile, sile do krajnjih granica napete.

»Da li su dosta blizu obale?« zaučao je opet kao grom div, koji je bio prvi progovorio.

»Čini mi se, da stoje,« odgovorio je drugi zaslanjujući sebi rukom oči. »Gotovo bih rekao, da uzmiču, ali je lađa njihova okrenuta prednjim krajem prema nama.«

Časom nije govorio nitko ni na lađi ni na ostrvu, a korablja je letjela kao ptica odmičući sve više od obale, dok nije napokon kovač orijaš opet upitao:

»Što se događa na moru?«

»Sada je već sigurno, da bježe!« kliknuo je drugi, »jer su mnogo dalje nego što su bili čas prije!«

Tada se ražestio prvi div, kliještima je pograbio užareno željezo u ognju, golem komad kao pećinu, poletio k samoj obali i s pokrikom divljim i bučnim, da se ploviocima naježila kosa na glavi, bacio onu masu žarku i iskričavu za lađom. Bilo je, kao da je proletjelo uzduhom krvavo sunce, pa je nedaleko prednjega kraja lađe pala ta goruća pećina u more.

Zasičalo je to kao sto tisuća zmija, voda se digla kipeći i strašno šumeći, para je obuzela more i nebo, a plovioci, blijedi kao mrtvaci, sjedili su čas nepomično, okrenuti u stup. Ali su se brzo osokolili, pograbili opet vesla i letjeli kao lastavica u široko more, tako brzo, da je već daleko iza njih ležalo ostrvo, kada su se pare razišle, a tutanj čekićâ i grom glasova tih divova čuo se samo izdaleka kao bura, koja se smiruje. Uzdahnuli su izduboka. Bili su spašeni.

Pustili su sada lađi da polagano plovi, zadovoljni, što ih vjetar goni protivnim smjerom od onoga, gdje su oni strašni kovači divovi kao vjetar disali i kao grom udarali. Neka potajna struja zahvatila je za kratko vrijeme korablju, a zamalo vidjeli su se plovioci na prečudnom moru. Nijedan kristal nije mogao biti providniji i čišći, kroz zelenu se vodu vidjelo do na dno, duboko, duboko, i tamo su raspoznavali svaku školjku, svako zrnce sjajnoga pijeska. Nikakva riba nije ondje plivala, nikakva neman nije narušivala sklad zelene boje i zlatnoga sjaja sunca, što je padalo na žuti pijesak i što se ondje sjalo duginom igrom u svih sedam boja. I tako su putovali cio dan i cijelu noć i nijesu se mogli dosta nadiviti ljepoti onih tihih voda. U noći je sjao svijetli mjesec u providne valove, a dno, po danu žuto, bilo je sada kao od najčistijega, laštenoga srebra, kojega su bijeli traci čarno prosjajivali vodu. (Nastavit će se.)

Haljine od baršuna su lijepe i praktične. Baršun kao i ukras za takove haljine možete u velikom izboru kod nas naći.

Lipak

Radićeva 10 ZAGREB Ilica 73

MUŽ I ŽENA

(Svršetak sa str. 775.)

— To je zato, jer si pio na začaranom vrelu — reče Sitsuko. — Ali ovako ne može ostati. Ti mlad, a ja stara, to ne bi nikako pristajalo. Nego idem i ja da se napijem na čudnovatom vrelu, pa da postanem mlada kao i ti. Poveži drva, dok se ja ne povratim.

Jošikara stade da povezuje granje, a njegova se žena uputi u šumu. Kad je već priredio oba svežnja, sjedne na obližnje povaljeno stablo, da pričeka svoju ženu.

Ali žena nije dugo dolazila. Jošikara je čekao i čekao, već se i sunce za par pedalja niže spustilo, ali žena nije dolazila. Konačno mu dosadi čekanje i on se uputi ženi u susret. Ali došavši do vrela nije nikako mogao da pronađe svoje žene. Sav očajan počne da je doziva po šumi i napokon začuje pokraj sebe, tik do vrela neki piskutavi, sitni plač. On pogleda na zemlju i opazi do svojih nogu malo dijete umotano u pelene, koje se koprcalo i mahalo ručicama.

Sad je istom razumio: Sitsuko — neumjerena kao i sve žene — bila se previše napila vode i pretvorila u dijete.

NAJVEĆI UŽITAK I RAZONODU PRUŽA

„RAZGOVOR UGODNI"

kalendar za g. 1932.

Ne žali za nj još danas poslati Din 7·—

PREDOBJAVA!

DNE 8. PROSINCA O. G.

započinje sa strane Ministarstva Poljoprivrede i voda pod br. 54.210, od 4. septembra o. g. odobrena

L U T R I J A

Dobrotvornog društva sv. Vinka u Beogradu

(ULICA JOVANA RISTIĆA BROJ 20) U SVRHU IZGRADNJE

RIMOKATOLIČKE KATEDRALE U BEOGRADU

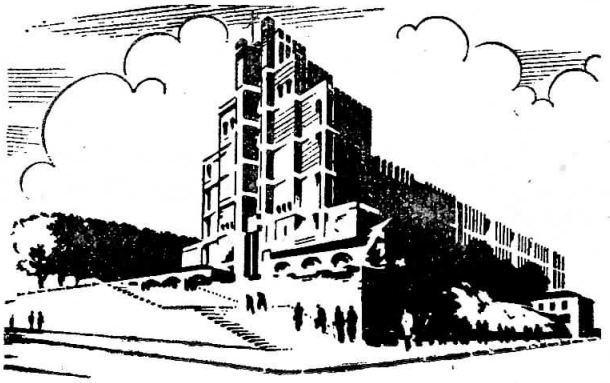

i ostalih dobrotvornih svrha.

Broj srećaka: 250.000 komada duplih srećaka u iznosu od Din 50,000.000·—

Dobici:

2 po	Din	2,500.000·—	Dinara	5,000.000·—
2 po	„	500.000·—	„	1,000.000·—
10 po	„	100.000·—	„	1,000.000·—
100 po	„	10.000·—	„	1,000.000·—
114 dobitaka u iznosu od			Dinara	8,000.000·—

u gotovom!

Glavni zgoditak (u najsretnijem slučaju) Din 5,000.000·—

Cijene srećaka:

1/1 (cijela srećka)	1/2 (polovina srećke)	1/4 (četvrtina srećke)
Din 100·—	**Din 50·—**	**Din 25·—**

Vnčenje: održat će se dne 1. svibnja 1932 u Beogradu (ulica Jovana Ristića 20) uz nadzor vlasti. Isplata dobitaka bit će prema planu lutrije.

Srećke se dobivaju: kod svih rimokatoličkih župnih ureda, crkvenih i dobrotvornih ustanova, kolektura, banaka itd. od 8. prosinca 1931 dalje.

KNJIŽEVNOST

DJEČJI ČASOPISI. Sad o blagdanu sv. Nikole pa o Božiću posvećujemo mnogo pažnje djeci. Treba misliti i na to, što da se djeci daje u dokolici, da čitaju. Izlazi nekoliko dobrih hrvatskih dječjih časopisa. U vezi s našom »Obitelji« izlazi već drugu godinu dječji zabavni listić »MALA MLADOST«. Donosi čistu dječju zabavu u pričama, pjesmicama i slikama. To bi s te strane svakako svakom djetetu bio najmiliji listić, kad bi bio više raširen, ali mnogi i mnogi za nj nažalost još i ne znaju. (Pretplata 9 dinara preko školske godine.) Najstariji dječji mjesečnik je »ANĐEO ČUVAR«, koji je i najpoznatiji i najrašireniji. Dobro pogađa dječju psihu, a naginje vjerskom sadržaju. Posve vjerski karakter uzeo je listić »VRTIĆ«, koji je počeo izlaziti prije tri mjeseca. A zanimljiv je i dječji list »VRELO«, koji se posve prilagođuje školi. Koji od tih dječjih listova čita vaše dijete? A kojim ćete sad o Sv. Nikoli i o Božiću obradovati? Dječje štivo je dječja radost, a dječja radost je i naša radost.

Mate Ujević: HRVATSKA KNJIŽEVNOST. Izdalo Društvo sv. Jeronima među svojim izdanjima za god. 1932. Strana 208. Cijena Din 15.— Prof. Mate Ujević poznat našoj čitalačkoj publici po svom romanu »Mladost Tome Ivića« (Knjižnica Dobrih Romana, god. 1928.), izdao je ovih dana prikaz hrvatske književnosti od najstarijih vremena do naših dana u knjizi osrednje veličine, opremljenoj ilustracijama i vrlo ukusnom naslovnom stranicom (starohrvatski pleter) od Zdenke Sertićeve. Knjiga Mate Ujevića o hrvatskoj književnosti vrlo dobro dolazi u vrijeme, koje broji već nekoliko godina od pojave posljednjeg djela te vrsti. Ona je, bar u najkraćim crtama, obuhvatila pojave hrvatskog književnog života sve do posljednjih dana te je prvi sintetični rad o književnim pojavama kroz čitav jedan poslijeratni decenij. Djelo je pisano za šire čitalačke krugove te se odlikuje jasnoćom i jednostavnošću prikazivanja. Prije svake važnije književne epohe prikazan je u najbitnijim crtama njen općehistorijski, političko-socijalni i kulturni okvir, čime je udovoljeno modernom zahtjevu literarne historiografije. Ujević je nastojao, da u svojoj knjizi pribavi dolično mjesto hrvatskoj katoličkoj književnosti, koja je u dosadanjim

OVAKO SEBI CRTAČ „OBITELJI" ZAMIŠLJA NOVOGRAĐENU KUĆU DOBRE ŠTAMPE ZA DESET GODINA

povijestima naše književnosti bila vrlo površno i maćuhinski obrađena, a i inače nastoji, koliko je to u kratkom prikazu moguće, da iznese umjetničko-idejne veze, koje među sobom pokazuju pojedine struje i pojedini predstavnici književnosti. Uvjereni smo, da će Ujevićeva knjiga vrlo dobro doći svima onima, koji hoće da dobiju pregled o stoljetnom hrvatskom književnom životu, a svojim posljednjim dijelom navlastito našim đacima, koji ne mogu da se snađu u labirintu modernih književnih pojava.

Dr Zvonimir Bjelovučić: Dr EUGEN KVATERNIK, historijsko predavanje za godišnjicu smrti Kvaternikove, str. 16., cijena 3 Din, Dubrovnik 1931. Pisac prikazuje rad ovog velikog hrvatskog rodoljuba. Kvaternikov rad i njegova herojska smrt, osvijetljeni su tačnim historijskim podacima tek u najnovije doba, pa ova vrlo lijepo pisana knjižica dobro dolazi svakomu. tko hoće da se upozna s jednim vrlo važnim i značajnim razdobljem narodne prošlosti.

Fra Lujo Plepel: DALMATINSKE NARODNE POBOŽNE PJESME, str. 100, Šibenik 1930. — Po uzoru Jurja Lahnera, koji je među jeronimskim izdanjima dosad izdao već tri krasne zbirke hrvatskih narodnih pobožnih pjesama, sabrao je po Dalmatinskom Zagorju i pučki pisac Plepel velik broj takvih narodnih pjesama te ih stotinu na broj evo izdao u ovoj zbirci. Toplo ih preporučamo.

NEUGLAĐENA KOSA

Bez njege kose nema uglađene kose, uzalud svako češljanje, kovrčanje uvojka i pomada, za dan dva evo opet raskuštrane glave, divlja kosa bez njege, ne da se odmah ugladiti trajno već samo privremeno. Stoga se preporuča svakome za njegu kose, da upotrebljava samo iskušano sredstvo a to jest **Biljevna iscrpina od kopriva** Cijena boce Din 20·— Za njegu kose valja samo prokušane proizvode upotrijebit, a takove pruža god. 1599. u Opatovini osnovana stara

KAPTOLSKA LJEKARNA SV. MARIJE

Vlasnik Vlatko Bartulić, Zagreb

MAJKA I DIJETE

KAD POČNE DIJETE ŽIVJETI?

U našem narodu ima mnogo krivih predrasuda. To najbolje znamo mi liječnici, koji u svojoj ordinaciji ili kraj bolesničkog kreveta dnevno slušamo strašne pripovijesti u urocima i coprijama, o činidbi i čarobnom napitku, o krezubim vještičama i matorim vračima, koji svakomu mogu da naškode i sve bolesti mogu da izliječe pomoću nešto ugljena, malo vode i mnogo praznovjerja... Tako se na pr. obično misli, da dijete u majčinoj utrobi počinje živjeti i dobiva ljudski lik istom onda, kad se stane gibati, a to je u petom mjesecu trudnoće. Dotle je čedo samo zgrušana krv od izostale periode, neko amorfno biće bez duše i znakova života, neki komadić mesa, što ga svaki liječnik može s malo vještine odstraniti bez ikakvih posljedica. Takvo shvaćanje dovodi često i priproste žene u liječničku ordinaciju, gdje se obraćaju na liječnika s prostodušnom molbom, da im otvori periodu (mjesečno pranje). Nikada se tu ne traži, da liječnik napravi umjetni pobačaj ili da počini čedomorstvo u utrobi majčinoj, iako je svako umjetno otvaranje mjesečnog pranja isto što i pobačaj t. j. čedomorstvo.

Čim žena zanosi, plod ima na sebi sve znakove živog djeteta, to uči katolička crkva kao i stroga medicinska nauka. Crkva naučava, da dijete dobiva dušu odmah kod začeća, te je prema tomu svaki umjetni pobačaj čedomorstvo. Tu se ne pita, da li je pobočaj izvršen u prva tri mjesca trudnoće ili kasnije. Svaki je pobačaj uperen direktno protiv života djeteta i zato kat. crkva obilježuje čedomorstvo kao »bijelu kugu« i teški grijeh.

A što kaže medicinska nauka (naročito embriologija i biologija) o životu djeteta u utrobi majčinoj? Kako se razvija dijete od 1. mjeseca trudnoće do potpunog donošenja? Kad počne dijete živjeti?

Koncem 1. mjeseca dječji embrio je potsigao duljinu od 7½ do 9 mm. Svi važni dijelovi tijela su već naznačeni, iako su još u rudimentarnom stanju. Tako su već naznačene oči, uši, nos, a na vršcima ruku i nogu prsti. — Koncem 2. mjeseca duljina iznosi 2½ cm, težina 5 grama. Raspoznaju se već očni kapci, a ruke i noge su raščlanjene u tri dijela. — Koncem 3. mjeseca: duljina 7—9 cm, težina 20 g. Ljudski lik se već jasno raspoznaje. Nutrašnja spolovila su se već počela diferencirati. — Koncem 4. mjeseca: duljina djeteta 17 cm, težina 120 g. Vanjska spolovila su dobro diferencirana. U crijevima ima već blata (mekonium), a po tijelu se počinju javljati fine tanke dlačice (lanugo). — Koncem 5. mjeseca: duljina 17—26 cm, težina 250—280 g. Cijelo tijelo je pokriveno dlačicama, a na prstima se već javljaju nokti. — Koncem 6. mjeseca duljina 28—35 cm, težina 640 g. Javljaju se obrve, a tijelo je namazano sirastom masom (vernix caseosa). — Koncem 7. mjeseca: duljina 33—41 cm, težina 1200 g. Spolne žlijezde su katkada već spuštene. Djeca, rođena u 7. mjesecu, već mogu ostati na životu, iako samo uz brižnu njegu! — Koncem 8. mjeseca: duljina 39—47 cm, težina 1600 g. Djeca se već lakše održe na životu u slučaju preranog poroda! — Koncem 9. mjeseca: duljina 46—48 cm, težina 2500 g. Dlačice su već iščeznule s lica i trbuha. Počinje se praviti potkožno salo. — Zrelo, posve donošeno dijete: duljina 50 cm, težina 3500 g. Nokti su na rukama prerasli vršak prstiju. Hrskavica u nosu i ušnoj školjci je već dobro razvijena. Glava je pokrivena kosom, dugom 2—3 cm. Dlačice su se održale još samo na leđima i nadlaktici, dok ih drugdje redovito nema više. Potkožno je salo dobro razvijeno. Što više ima nabrojenih znakova, to je veća vjerojatnost, da je dijete iznošeno do kraja.

To su podaci, koje nam pruža medicinska nauka o životu djeteta u utrobi majčinoj. Vjera i nauka se tu posve slažu, kad tvrde, da dijete dobiva dušu i počinje živjeti već u 1. mjesecu trudnoće. Svećenici u ispovjedaonici, a liječnici u svojoj ordinaciji morali bi češće naglasiti tu činjenicu, pa bi onda i borba protiv »bijele kuge« bila mnogo lakša i uspješnija. Dr. Ivo Kečkeš

PATHÈ BABY

najbolji i najjeftiniji kino-projekcioni aparat. — Potreban je svakoj školi, svakom župniku, svakom društvu i svakom domu. — Na skladištu hiljade raznih filmova, koji se posuđuju uz najpovoljniju najamninu. — Aparat je isto upotrebljiv za mjesta, gdje nema električne struje sa specialnim dinamom. — Obavijesti kao i katalog besplatno kod

»Kinofot« Zagreb
Gundulićeva ulica 7.
Telegram »KINOFOT«
Telefon 75-63

KUHINJA

Juha od zelja. Skoši za jedan tanjur zelja i kuhaj dok postane mekano. Načini zapržak i požuti u njemu sitno kosanog luka. Na zapržak metni ocijeđeno zelje, te zalij juhom od mesa ili od kosti, osoli i pusti da prokuha. U zdjelu za juhu metni narezanih kuhanih kobasa, pečenih jetra i suhog mesa, te na to uspi juhu.

Naduvak od rezanaca. Načini fino tijesto za rezance zakuhaj ih u posoljeno mlijeko, pa kad su upili mlijeko, metni ih da se ohlade. Miješaj sa rezancima i dodaj snijeg od tri bjelanjka. Uspi u maslacem namazanu tepsiju, peci u pečenjari dok lijepo porumeni.

Jaja sa parmezanskim sirom. Načini gustu kašu od krumpira, u koju umiješaj maslaca i ribanog parmezana, te je metni u zdjelu, koju si dobro namazala maslacem. Velikom žlicom načini u krumpiru udubine, u svaku udubinu stuci po jedno jaje, jaje osoli, te sve zajedno pospi parmezanom i metni u vruću pečenjaru tako dugo dok se jaja stvrdnu. Ponudi na stol u istoj zdjeli.

ISPRAVAK.

U 47. broju u rubrici »Ručni rad« treba ispraviti kod »Leđa« — zatim dva puta po 3 očice, mjesto 33 očice.

Kod »Rukava« treba da bude: Počnemo dolje sa tamnom vunom na 60 očica, 14 redova radimo jednu očicu pravo, jednu naopako kao kod početka leđa — mjesto 14 redova radimo naopako.

LIJEPU KOSU I LIJEPU GLAVU

sa još ljepšim uvojcima lijepo njegovanu, otmjene pojave, trajno izgladjenu i očešljanu, bez prhuta i ispada kose po odijelu, imade samo onaj, tko svoju kosu njeguje redovito sa

Biljevnom iscrpinom od kopriva

Bujan rast kose

po naravi a bez njege čini kosu nesredjenom, a time dobiva čovjek slab i neotmjen izgled. Toga radi preporuča se svakome iskušano sredstvo, a to jest

Biljevna iscrpina od kopriva

Kroz tjedan dana postaje kosa uredjena — otmjenog izgleda Cijena boci Din 20·—. Proizvodi i u promet stavlja stara god. 1599. osnovana **KAPTOLSKA LJEKARNA, Vlatko Bartulić, Zagreb, Jelačićev trg 20**

DOBIVA SE U SVAKOJ LJEKARNI

SVEGA POMALO

Goleme nagrade za romane. Jedan je nakladnik u Njujorku raspisao nagradu od 1 milijuna dinara za najbolji roman, a neki engleski nakladnik u Londonu raspisao je nagradu od 250.000 dinara isto tako za najbolji roman. Kod nas nažalost moraju pisci biti zadovoljni, ako dobiju i koju tisuću dinara za roman, a mnogi bi bili i te kako zadovoljni, samo da im djelo bude tiskano, pa makar za nj ne dobili nikakve nagrade. Tolika je eto razlika između naših prilika te prilika u Americi i Engleskoj. Zašto? Zato, što se kod nas knjige još uvijek premalo kupuju i čitaju.

Hrvatske kazališne igre u počast novog praškog nadbiskupa. Dne 12. studenoga ustoličen je u Pragu novi nadbiskup dr Karel Kašpar. Danas 6. prosinca prikazuje se u Pragu prva izvedba hrvatskih kazališnih komada »Misa« od Soljačića-Stahuljaka te »Blagoslov ljeta« i »Mali vrtić ograjen« od S. Bernardine Horvat, pa se ta prva izvedba daje u počast novog praškog nadbiskupa, koji će joj i sam prisustvovati. Tako eto mlada hrvatska umjetnost pozdravlja novog natpastira u najljepšem i najumjetničkijem gradu srednje Evrope.

Jedan broj dobio sedamputa zaredom. U znamenitoj igračnici San Remo u Italiji dogodio se slučaj, da je jedne večeri broj 35 na ruleti dobio igru sedam puta zaredom. Svi su nato dakako nagrnuli, da pokušaju sreću na taj broj.

Pamuk starih Egipćana bio je bolji od današnjega, kako je to istraživanjem ustanovljeno. Očito je, da su Egipćani prije 2.000 i više godina posebnim načinom uzgajali pamuk, ali je taj način kasnije zaboravljen.

Uništavanje proizvoda radi hiperprodukcije u prošlosti. Hiperprodukcija raznih prirodnih proizvoda, koja je djelomično dovela do svjetske ekonomske krize, imala je, kako je poznato, za posljedicu, da su velike količine tih proizvoda uništene, u svrhu da njihove cijene ne padnu. Tako je na pr. Brazilija ove godine dala baciti u more više hiljada vreća kave. Ta pojava uništavanja zemaljskih proizvoda, i ako se čini sasvim modernom, nije nova u povijesti čovječanstva. Belgijski pisac M. Le Gentil de la Barbinais spominje u svome djelu »Put oko svijeta«, štampanom god. 1728. u Amsterdamu, da su za vrijeme njegova boravka u Valparaisu vlasti dale uništiti 10.000 vreća žita, jer je te godine žito bilo jako urodilo. Pisac čak napominje, da bi francuski trgovci dobro učinili, ako bi slično uradili u slučaju preobilne žetve.

Svećenik crnac zaređen u Parizu. Prošlog mjeseca zaređen je u glasovitoj crkvi Notre-Dame u Parizu za svećenika jedan crnac. To je o. Joseph Faye, rođen god. 1905. u Senegalu. On je svoje gimnazijske nauke i teologiju svršio u Francuskoj, a zaredio ga je za svećenika pariški nadbiskup, kardinar Verdier. Značajno je, da ovaj mladi crnački svećenik ima sestru redovnicu, a jedan mu se brat nalazi u sjemeništu. Sličnog događaja ne pamti Paris od god. 1840., kad su tri Senegalca zaređena za svećenike.

Smrznuto voće. Poznato je, da se neke tvari, koje bi se u običnoj temperaturi rastvorile, dugo sačuvaju, ako se nalaze u ledu. Već davno se meso konzervira na taj način, što ga se dovede u temperaturu, pri kojoj se ono smrzne. U zadnje vrijeme počeli su neki američki i engleski tvorničari konzerviranog voća slati u promet smrznuto voće. Kad se to voće odmrzne, skoro se ni malo ne razlikuje od svježeg voća.

Zaštitnik tiskara. Malo je kome poznato, koji je svetac zaštitnik tiskarskog obrta. To je mučenik Felton, engleski tiskar, koji je na zapovijed kralja Henrika VIII. bio pogubljen, jer se usudio štampati papino pismo, kojim je sv. otac Henrika isključio iz katoličke Crkve. I jedan Feltonov sin štuje se kao mučenik, on je umoren za vrijeme progona katolika pod vladom kraljice Elizabete.

Edison i Eastman. O Edisonu se danas nema gotovo više ništa nova da kaže, jer njegovo je ime toliko srašteno i vezano s naukom o elektricitetu, da skoro svatko znade, što nam je taj veliki duh namro. Međutim, manje je poznato, tko je Eastman. Ovo ime sigurno mnogi među nama ne će poznavati, jer Eastman nije nikada težio za tim, da se njegovo ime pročuje, i raznosi kao slavno svijetom, već je mnogo više nastojao, da njegovi radovi i produkti naiđu na sveopća priznanja i da se kao takovi rasprostrane širom cijeloga svijeta. On je onaj, koji je postavio prve i neoborive temelje za amatersku fotografiju. Eastman je omogućio pomoću svojih genijalnih pronalazaka da fotografija tako naglo napreduje, da se usavrši rapidnim hodom i zagospodari svijetom. On je skovao, zapravo stvorio riječ »Kodak«, kojim je okrstio svoje proizvode, svoja stvaranja na području moderne fotografije. Još kao mladi namještenik osiguravajućeg društva u New-Yorku bavio se je izumom suhih ploča (Trockenplatten), a njegov neumorni duh u daljnjem intenzivnom radu pronašao je i stvorio bezbroj pronalazaka, koje današnji fotoamateri smatraju sasvim naravnom i običnom pojavom. Eastman je pronalazač filma na valjak (Rollfilm) kao i ideje uopće, da se osjetljiva srebrena emulsija (Silberemulsion) posiplje na savitljivu i prozirnu podlogu. On je konstruirao prve filmske aparate na valjke (Rollfilmapparate) i nije dugo potrajalo pa su oni bili poznati po cijelom svijetu. Ovi aparati bili su maleni, veoma zgodni i precizni, a šta je pri tom najglavnije — jeftini. Tko danas rukuje vanrednim modelima Kodaka, imat će svoju naročitu radost i uživanje, jer će se sâm osvjedočiti, da je nabavivši rečene modele kupio lijep i precizan aparat. I kod nas u Jugoslaviji je ova svjetska tvrtka zastupana. Imade svoja bogata skladišta u Zagrebu, Zvonimirova ul. br. 2. Prodajni ured za foto-amatere nalazi se u Praškoj ulici br. 2. Tvrtka je ove godine priredila besplatne tečajeve, na kojima se đaci upućuju u teoretske principe i praktično rukovanje Kodakovim aparatima. Što je Ford u industriji automobila, Edison u elektrotehnici, to je Kodak u fotoindustriji. Cijela vojska inženjera, kemičara i drugih stručnjaka radi neumorno na usavršavanju Kodakovih produkata. Nedavno je to poduzeće bacilo na tržište novi tip filma za fotoamatere »Verichrome-film«, koji zasjenjuje sve dosadanje pokušaje u tom pravcu. Mladež će nesumljivo baveći se zanimljivim fotografskim športom naći u Kodakovim aparatima najpodesnija sredstva za njegovo gajenje. Eastman je često znao reći: »Dajte mladeži za vremena sredstva kulture, jer treba da se oplemenjuje i da lijepa svojstva života vidi, upozna i nauči uvježbanim obrazovanim očima«.

ZADRUŽNA PUČKA ŠTEDIONICA
k. z. u ZAGREBU
TRG KRALJA TOMISLAVA 21.
prima uloške i daje zajmove uz najpovoljnije uvjete

ILICA 128 ILICA 128
Nabavljajte Pokućtvo
kod I. D. Opačić i Sinovi
u vlastitoj kući
ILICA 128 telefon 62-39 ILICA 128

Š A L E

Logika staroga neženje. »Prišivati sam sebi gumbe — to je pravo prokletstvo! Da sam oženjen, moja bi žena morala sklopljenih ruku zaklinjati našeg sina, da ne ostane neženja, kao što mu je ostao otac!«

Ne prepoznaje boje. »Jeste li čuli, da je mornarički kapetan K. bio od svoje komande opozvan?«

»Da, ali zašto su ga opozvali?«

»On je pokazao da uopće ne zna razlikovati boje. Mjesto da otplovi svojim brodom u Crno, otplovio je u Crveno more.«

Sumnjivo poznanstvo. Dva su se gospodina upoznala u restoranu i vraćaju se zajedno kući. Kad je jedan od njih došao do svoje kuće, reče:

»Jao, izgubio sam ključeve!«

Drugi odvrati: »Ne smeta, ja imam uza se dosta otpirača.«

On nema mnogo reći. — »Što kažete vi svojoj ženi, kad kasno dođete iz krčme kući?« — upita gospodin Cvitić. — »Ja velim samo: dobar večer; sve ostalo kaže ona,« odgovori tužno Lukić...

Izdajničko kazalo. — Gospođa (sobarici: »Kažite mi, Katice, koliko je sati bilo, kad se moj suprug sinoć vratio kući? Je li bilo već kasno?«

Sobarica: »To ne znam, milostiva, nisam čula; ali kad sam jutros ustala, gospodinov ogrtač još se uvijek na klinu u predsoblju njihao...«

Utješan odgovor. — Mušterija (kojoj se žuri, nestrpljivo): »No, mali, hoćeš li biti skoro gotov?«

Brijački šegrt (koji misli, da ga pita za vrijeme njegova nauka): »Tako, za dvije godine...«

To je i sama... — Gospa Zlotenica (u svađi sa susjetkom): »Samo si nemojte ništa utvarati što ste vi sada, to sam ja već davno, vi stara vještice!«

Kad sam ništa nema!! — Postolar Drtvić (svomu prijatelju krojaču Igliću): »Ne bi li mi mogao pomoći sa stotinu ili stopedeset dinara? Meni je, kao da ću izgubiti pamet — —«

Krojač Iglić: »To se vidi! Jer inače ne bi bio k meni došao!«

Ptičje strašilo. — Usidjelica (prilično ružna): »Čudnovato, ljetos imate u vrtu toliko obilje trešanja, a inače ih uvijek pozoblju vrapci i čvorci.«

Seljak: »Da, gospodično, tomu se ja ne čudim, jer vi ste se ljetos mnogo zadržavali u vrtu!«

Ordinacija badava. — Klarić, posjetivši svojega prijatelja: »Pa što to radiš?«

Zebić: »Pst! Budi miran! Upravo je doktor kod moga susjeda, koji ima istu bolest kao i ja; pa tako mogu badava čuti, što mu je odredio!«

Strašna prijetnja. — Mali Perica je bio zločest i zato ga je mati zatvorila u kokošinjac. Nije se mnogo branio, ali kad su vrata bila zatvorena, vikne on prkosno: »Ali jaja ipak ne ću leći!«

Za uspomenu. — Gost (pošto se mnogo naprezao, da razreže žilavu pečenku): »Krčmarice, imate li možda oštar, šiljat nož?«

Krčmarica: »O da, zar ovaj ne reže dobro?«

Gost: »To ne, ali je pretup; ja bih naime za uspomenu u meso urezao svoje ime...«

O jao! — Noćobdija: »Neprestano sjedite na jednom te istom mjestu! Šta čekate tako dugo?«

Gospodin Kučinić: »Na... na... ju... jugovinu, jer... jer mi je kućni ključ pao u snijeg.«

Na postaji. — Putnik: »Zašto su kobasice ovdje tako kratke: U Sisku su bile mnogo duže!...«

Konobar: »Eh, tamo vlak mnogo duže stoji nego li ovdje!«

Sve ljepše. — Gost: »Ali to je previše!... Najprije mi je taj čovjek ostao dužan dvadeset dinara, koje sam dobio na kartama, a onda se potajno odšuljao i prepustio meni da platim za nj račun. Kako ste toga lupeža u opće mogli pustiti van?«

Krčmar: »Da, ja sam mislio, da je on vaš kolega, jer je uzeo sa sobom i vaš kišobran!!«

Veselje. — Gospođa Mikić (svome mužu, koji ima žuticu): »O, kako li se radujem, dragi mužu! Kriza je minula, tvoj se nos opet počinje modriti!...«

A tako. — Šef: »Ta gdje je blagajnik?«

Pisar: »On je malo prije vas umakao, gospodine principale!«

Šef: »Za ime Božje! Zar ne znate kamo?«

Pisar: »Kroz kontor u vašu sobu!«

Sam će se... — »Slušajte, gospodine«, — veli trgovac automobila svome dužniku — »zar vi uopće ne mislite da mi platite auto?«

»Da vam ja platim? Ne razumijem... vi ste mi rekli kad sam ga kupio, da će se auto kroz pola godine sam isplatiti.«

Poziv na večeru. Bašića je jedna ugledna dama pozvala na večeru, ali on nije došao.

Nekoliko dana kasnije sretne ta dama Bašića na ulici i upita ga:

»Zašto nekidan niste došli na večeru?«

»Nisam baš bio gladan« odgovori Bašić.

»Ne zamjerite mi, ali ja mislim, da se na večeru ne dolazi samo radi jela.«

»Znam, gospođo« — odgovori Bašić — »ali, da vam pravo kažem, nisam bio ni osobito žedan.«

DOBRIJAN I PATULJAK

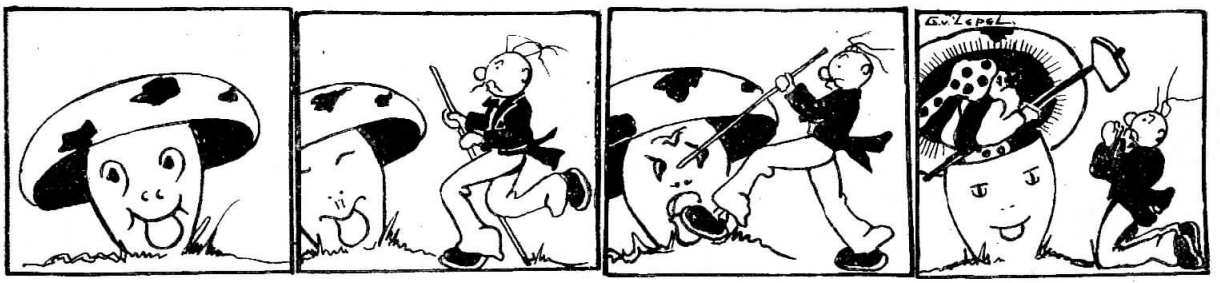

Kraj čikine kuće ima
Jedna pusta njiva,
A na njivi izrasla je
Neka čudna gljiva.

Šetajući njivom čika
Čudnu gljivu spazi.
Al, gle, ona smije mu se
I dug jezik plazi.

Na gljivu se čika srdi
Što mu jezik plazi,
Stade da je štapom bode
I jezik joj gazi.

Al iz gljive s teškim batom
Star patuljak skoči.
Sav ustrašen jadni čika
Izbečio oči.

DAROVI ZA KUĆU DOBRE ŠTAMPE

Kuća Dobre Štampe u Zagrebu, u kojoj će i »Obitelj« imati svoj dom, sagrađena je. Na naš poziv odazvao se lijep broj dobrotvora, koji su svojim plemenitim prinosima i darovima pomogli ovaj naš Dom. Svima neka bude od srca hvala, a ime im se unosi u Zlatnu Knjigu za vječni spomen njihove plemenitosti. No iako je Kuća Dobre Štampe gotova, nije sva isplaćena. Zato se ponovo preporučamo svima ljudima dobra srca, da pomognu svojim prinosima što bržu isplatu tog našeg Doma »Obitelji«, pa da tako uzmogne što prije posve služiti svojoj svrsi. Svima će imena biti unesena u Zlatnu Knjigu. Donosimo evo dosadašnje darove.

Preko »Obitelji« darovali su: Po Din 200.—: **Krešić** P. M. iz Zagreba. — Po Din 150.—: **Valiček** S. iz B. — Po Din 100.—: **Žganjer** Lj. iz Zagreba, **Zemaljska banka** iz Sarajeva; **Vlahović** D. iz S.; **Radočaj** dr. J. iz P.; **Provincijalat franjevaca konventualaca,** Zagreb; **Pravica** J. iz Z.; **Poić** R. iz Beograda; **Pinter** M. iz Zagreba; Grofica **Pejačsevich** M. iz N.; **Pavlić** Š. iz Zagreba, **Pandić** S. iz Zagreba; **Oršulić** F. iz L.; **Nadb. sjemenište** iz Travnika; **Mikolić** A. iz Osijeka; **Matijević** P. iz T.; **Lamešić** A. iz R.; **Lacković** K. iz Sr. K.; **Knežić** Lj., kan. iz Zagreba; **Kalauz** T. M. iz C.; **Juras** M. iz H.; **Juranić** M. iz Zagreba; **Juranović** I. iz M.; **Hrvoj** M. iz S. M.; **Hranilović** M. iz K.; **Halaus** M. iz H.; **Guttman** J. iz Aleksandrije; **Braća Đogić** iz L.; **Dubravčić** A. iz B., **Dončević** V. iz Č.; **Cvjetko** Lj. iz O.; **Collner** M. iz R.; **Bencetić** S. iz P. i **Arnold** dr Đ. iz Zagreba. — Po Din 80.—: **Piteša** P., T., F., S., M., J., M. i L. — Po Din 73.—: **Aguzinović** Ž. iz D. — Po Din 60.—: **Vukov** N. iz Ž.; **Jurkić** S. i G. iz S.; **Hrv. čitaonica** iz K. i Hotel **»Miklić«** iz Lj. — Po Din 50.—: **Uprava Gl. sv. Josipa,** Zagreb; **Majerović** B. iz V., **Konti** J. iz S.; **Jugoslavenska čitaonica** u B.; **Dapčić** I. iz V. i **Čuj** J. iz S. — Po Din 40.—: **Sinković** K. iz N. G.; **Pelcer** P. iz O.; **Marčelja** F. iz S. M.; **Lutz** Z. iz D. i **Kanceljak** M. iz G. — Po Din 36.—: **Polić** M. iz K. — Po Din 35.—: **Matijević** M. iz G. — Po Din 30.—: **Županić** Z. iz Zagreba; **Zemljak** A. iz V.; **Wundszam** G. iz S.; **Vukek** M. iz Č.; **Vincetić** B. iz Č.; **Vidmar** D. iz K.; **Varga** A. iz Đ.; **Valjato** I. iz K.; **Töpfr** Đ. iz D.; **Tichi** K. iz S.; **Tanodi** Z. iz V.; **Štefani** I. iz Z.; **Školske sestre** — Dom ubogih iz V. B.; **Šipek** M. iz Đ.; **Strauh** H. iz D., **Stanojević** A. iz J.; **Sladović** pl. V. iz P.; **Sila** B. iz T.; **Seifrid** M. iz Zagreba; **Samostan Kapucina** u S.; **Salamon** K. iz O.; **Ridjanović** P. J. iz M.; **Ravnateljstvo kupališnog Zavoda** u K. T.; **Randić** I. iz P.; **Popović** S. iz K.; **Polgar** I. iz N. G.; **Pilepić** H. iz S.; **Pevžić** J. iz S. I. Z.; **Patroci** D. E. iz Zagreba; **Petranović** M. iz N. G.; **Pešek** A. iz O.; **Paša** J. iz M.; **Internat »Palestra«** u S.; **Palček** M. iz P.; **Orešković** M. iz T.; **Njirić** A. pok. V. iz Z. M; **Nikolić** S. D. iz D.; **Matinac** D. iz P.; **Marohnić** B. iz K.; **Lončarek** V. iz T.; **Likić** M. iz V.; **Lelić** S. iz T.; **Lang** S. iz B.; **Kunce** A. iz N. G.; **S. Ksaverija** iz T.; **Kovač** D. iz T.; **Kolenc** I. iz Zagreba; **Kokolić** M. iz D.; **Kirin** Vj. iz B.; **Kette** M. iz K.; **;Kelez** S. iz M. **Katalinić** S. iz N. S.; **Karačić** P. iz R.; **Kalenić** I. iz S.; **Jurišić Majkić** A. iz T; **Jurinić** Z. iz S.; **Beta** J. iz N. G.; **Jurišić** K.; **Jurišić** I. i **Jurišić** Ž. iz S.; **Jerin** R. iz S.; **Jelenčić** o. B. iz L.; **Jankulova** A. iz P.; **Jalšić** B. iz L.; **Jakovčić** V. iz K.; **Ivanović** A. iz I.; **Hudi** F. iz K.; **Hill** I. iz B.; **Herula** I. iz P.; **Gombač** A. iz K.; **Fundak** M. iz Zagreba; **Hinka F. Sinovi** iz Zagreba; **Firany** J. iz S.; **Džinić** I. iz Č.; **Brinovec** E. iz B.; **Bergant** P. iz Lj.; **Bagatela** I. iz O.; **Annedi** I. iz S.; **Arapović** M. iz P.; **Alagić** I. iz K. V. — Po Din 25.—: **Paulin A.** iz S.; **Mikloušić** K. iz Zagreba; **Frankić** L. iz S., **Borčilo** A. iz S. — Po Din 20.—: **Šega** C. iz Zagreba; **Sestre Milosrdnice** iz M. B.; **Kadić** I. iz A.; **Bogut** M. iz D. i **Berković** D. iz B. — Po Din 15.—: **Štimac** J. iz R. i **Fabijanić** I. iz K. — Po Din 10.—: **Žilić** N. iz Zagreba; **Žibrat** F. iz Zagreba; **Zrnić** H. iz Z.; **Zrnčić** I. iz D.; **Voska** V. iz K.; **Turina** S. iz K.; **Tkaln** S. iz O.; **Don Šuljaga** D. iz T.; **Štingl** M. iz R.; **Šteka** J. D. iz K.; **Šokčić** P. iz T.; **Šojat** Ć. iz Z.; **Šober** J. iz S.; **Sviben** S. iz G. S.; **Strojar** I. iz T.; **Stepinac** J. iz V.; **Sobota** D. iz D.; **Smotalić** D. iz K.; **Rupčić** I. iz N. G.; **Rožman** I. iz N. M.; **Rakaš** Z. iz O.; **Radusin** M. iz O.; **Piovarci** A. iz D.; **Petrović** J. iz P.; **Perušić** V. iz K.; **Perišić** dr S. iz S.; **Pavičić** S. iz Zagreba; **Paunović** B. iz M.; **Papić** F. iz G. S.; **Opačić** I. iz G.; **Oberški** dr J. iz Zagreba; **Nemeš** F. iz P.; **Mikinac** I. iz P.; **Mikac** S.; **Michal** dr V. iz D.; **Matković** B. iz M.; **Marinić** Š. iz O.; **Madarec** M. i B. iz M.; **Magdić** K. iz B.; **Lupert** J. iz V.; **Lešić** A. iz S.; **Leib** Z. iz S.; **Lalić** S., M. iz T.; **Kovačić** I. iz K.; **Kovač** D. iz K.; **Kastelan** A. iz Š.; **Kostelac** J. iz V.; **Koprić** P. iz F.; **Klaić** L. iz K.; **Jovanovac** F. iz V.; **Jakovčić** ud. E. iz Beograda; **Invernizzi** L. iz M.; **Hunjadi** J. iz V.; **Hrv. Selj. Zadr.** iz V.; **Hojanić** M. iz Zagreba; **Habdija** D. iz T.; **Goričanec** M. iz Zagreba; **Gelić** F. T. iz V.; **Ganza** P. iz O.; **Francev** K. iz V.; **Franjkić** I. M. iz D. V.; **Fegić** H. iz Zagreba; **Federčan** Đ. iz S. V.; **Fabrici** R. iz Zagreba; **Fabijanić** V. iz Zagreba; **Dokmanić** M. iz A.; **Đekić** S. iz K.; **Divić** S. iz O.; **Dasović** M. iz K.; **Ciszek** A. iz Zagreba; **Bunjevac** M. iz V. K.; **Bukovac** J. iz N.; **Budanac** Don K. iz Đ.; **Bratec** M. iz M.; **Bojanić** Don V. iz V.; **Blažević** I. iz N.; **Blasić** Don I. iz U.; **Beršek** L. iz P.; **Berak** Don I. iz M.; **Benc** I. iz K.; **Bego Z.** iz Š.; **Bakarić** M. iz A. i **Antoljak** R. iz Zagreba. — Po Din 5.— : **Ansion** S. iz Zagreba. — Po Din 4.—: **Velimir** P. iz A.

Preko Društva sv. Jeronima darovali su: Po Din 400: **Babunić** A. iz Gradišća. — Po Din 275.—: **Špigelski** J. iz B. — Po Din 200.—: **Svitlanović** M. iz Zagreba. — Po Din 100.—: Dr **Mihelčić** D. iz B.; **Malagunski** M. iz S. i **Koderna** B. iz Zagreba. — Po Din 56.—: **Žuvić** K. iz Njujorka i **Tomljenović** B. iz Boxa. — Po Din 52.—: **Rapan** Roza iz J. — Po Din 50.—: **Turković** J. iz B.; **Školjarev** T. iz P.; **Sučić** P. iz O.; **Pasovski** D. iz Zagreba i **Hartinger** L. iz Zagreba. — Po Din 30.—: **Kuftin** I. iz I. i **Ceranić** A. iz V. — Po Din 28.—: **Bartulić** N. iz O. — Po Din 20.—: **Skenderović** L. iz S.; **Opalin** J. iz iz Zagreba, **Kefez** S. iz M.; **Juranić** M. iz Zagreba i **»Dvije sirote«,** nepotpisane. — Po Din 15.—: **Kodela** M. iz N.; **Janeš** M. iz P. i **Brinjak** L. iz O. — Po Din 10.—: **Zorić** M. iz B.; **Weinker** M. iz S.; **Užarević** I. iz P.; **Šain** M. iz K.; **Šoban** F. iz G.; **Seletković** A. iz A.; **Mandić** Š. iz M.; **Kujunčić** P. iz Ž.; **Kosirnik** E. iz Zagreba; **Kodri** M. iz V.; **Gabrić** N. iz Ž.; **Gabrić** L. iz Ž.; **Gabrić** L. iz Ž. i **Gabrić** F. iz Ž. — Po Din 5.—: **Vertek** I. iz I.; **Djakovac** I iz K. i **Bokić** B. iz S. (Dalnji iskaz darova slijedi.)

RUČNI RAD

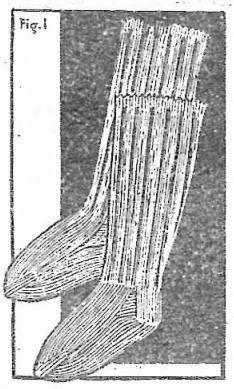

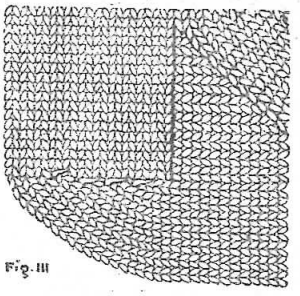

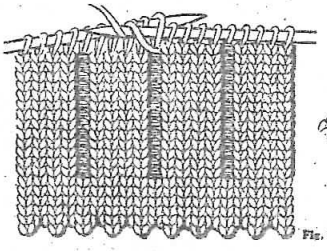

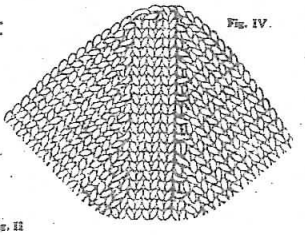

PLETENE ČARAPE

Vunene pletene čarape su zgodne osobito za djecu, koja izlaze po svakakvom vremenu. Za djecu od 3 god. počne se na 16 očica na svakoj igli, što je sve skupa 64 očice. Plete se 6 puta okolo posve ravno, zatim 4 pravo, 1 krivo (Fig. II.), a nakon 5 cm počne se oduzimati. Poslije prvog oduzimanja plét se 10 puta okolo, poslije svakog slijedećeg 5 puta. Oduzima se 4—5 puta. Kad je čitava čarapa duga 21 cm, počinje se raditi peta. Očice se razdijele na polovinu, jedna se polovica ostavi, a s drugom se radi. Nit mora doći u sredinu. Kad je dugačko 3½ cm, završi se peta kao kod svake čarape (Fig. III.). Kad je od pete dugačko 9 cm, počne se na svakoj igli završivati za prste i to na početku jedne igle i na svršetku druge (Fig. IV.). I. M.

»OBITELJ«, Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21

Kozarčanin Ivo
ZAGREB Ilica 16/III.

ZAGONETKA

Križaljka

Sastavio *Vinko Buble*, Trogir

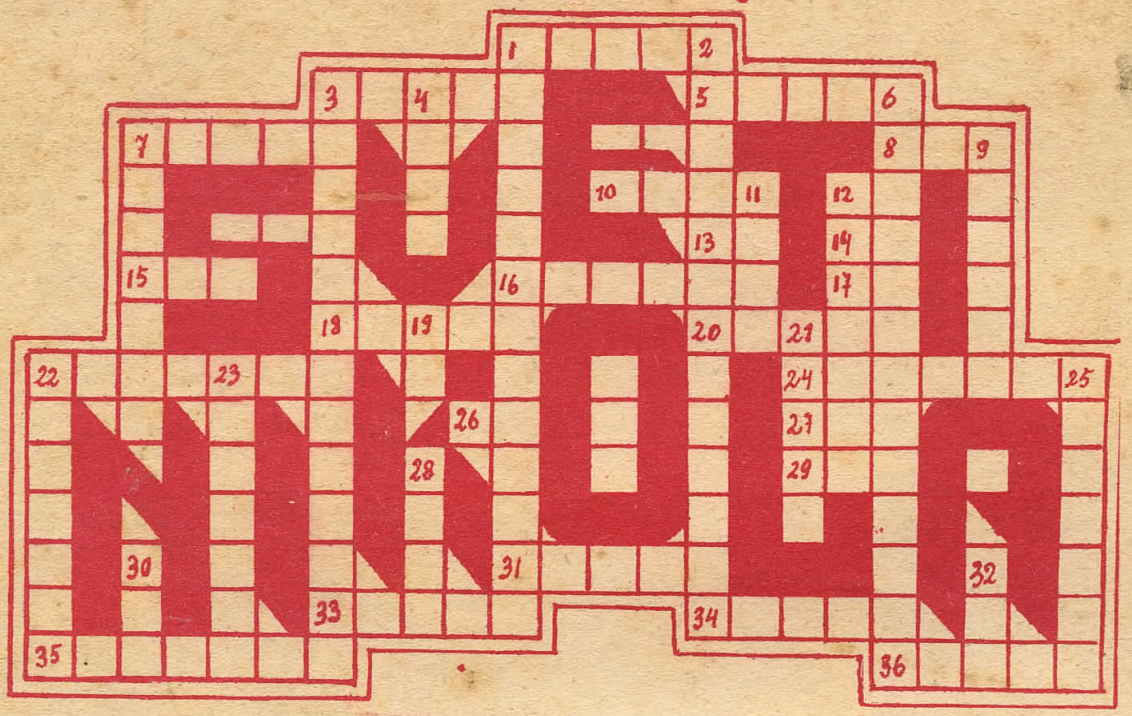

Vodoravno: 1. Kudim. 3. Rijeka u Africi 5. Muško ime. 7. Zvijerka slična kuni. 8. Kratica za »Akademski športski klub«. 10. Više. 12. Kratica za »Srok«. 13. Egipatsko božanstvo. 14. Njemački prijedlog. 15. Božica srdžbe. 16. Perzijski bog tmine. 17. Pokazna zamjenica. 18. Početak, istok. 20. Sličan. 22. Grčki tragični pjesnik. 24. Ruganje. 26. Veznik (apot.). 27. Oblik glagola piti (kajk.). 29. Veznik. 31. Luksusni brod. 33. Skupština državnog savjeta u Španiji. 34. Patrona. 35. Tal.: učiteljica. 36. Pokrajina u Španiji.

Okomito: 1. Protuslovlje, protivnost. 2. Hrvatski pjesnik. 3. Poduđaranje. 4. Ekstremitet. 6. Nauka o ljekovima. 7. Francuski dramatičar. 9. Otočje na zapadu od Afrike. 11. Rijeka u Jugoslaviji. 12. Sastavljač podrugljivih pjesama. 19. Tal. imam. 21. Mjesec u godini (nj = jedno slovo). 22. Sebičnost. 23. Francuski romanopisac. 25. Raščlanjivanje. 28. Luka u Arabiji. 30. Lat. zdravo! 32. Vrst papige.

Odgonetku treba poslati na uredništvo „Obitelji" najkasnije do 14. prosinca. Svi odgonetači dolaze u obzir za nagrade, koje će se žrijebom podijeliti na koncu tromjesečja.

ŠAH

REZULTAT III. TROMJESEČJA ŠAHOVSKOG PRVENSTVA »OBITELJI«!

Izašlo je 13 problema. Od toga u dva poteza: 8, u tri poteza: 4, u četiri poteza: 1. Autora problema bilo 8 stranih, 5 domaćih, a od toga 4 originala. Riješenih problema stiglo je ukupno 321 od 23 natjecatelja. Dobrih rješenja 280, loših 41. Naknadno riješenih problema za I. tromj. stiglo 101 od 9 natjecatelja. Naknadno riješenih problema za II. tromj. stiglo 115 od 9 natjecatlja. Dobrih 91, loših 10 (I.). Dobrih 113, loših 2 (II).

Redoslijed je natjecatelja nakon III. tromjesečja ovaj:

	Riješio problema
I. a) Trajbar Z., Sl. Požega	13
b) Šega Š., Zagreb	13
c) N. B. Rosso, Trogir	13
d) Šilović M., Trogir	13
e) Herbert-Duml., Sarajevo	13
f) Kabalin M., Zagreb	13
g) Bogdanić N., Split	13
h) Velić P., Split	13
i) Vrkić V., Split	13
j) Miše D., Čiovo (k. Splita)	13
k) Sorić A., Split	13
l) Žuvić T., Split	13
m) Sinčić D., Split	13
n) Vukasović M., Zagreb	13
o) Buble V., Split	13
p) Davosir V., Križevci	13
II. a) Modor Z., Srij. Mitrovica	12
b) Marčec Z., Sarajevo	12
III. a) Žilić K., Osijek	11
b) Kostelac J., Vivodina	11
IV. Grekšić F., Novigrad	10
V. Nemec M., Zagreb	9
VI. Fabris A., Dubrovnik	7

Redoslijed je natjecatlja nakon I., II. i III. tromjesečja ovaj:

	Riješio problema
I. Sinčić D., Split (I. i II.)	37
II. a) N. B. Rosso, Trogir (I. i II.)	36
b) Miše D., Čiovo (I. i II.)	36
c) Žuvić T., Split (I. i II.)	36
d) Bogdanić N., Split (I. i II.)	36
e) Šilović M., Trogir (I.)	36
III. Sorić A., Split (I. i II.)	35
IV. a) Druml H., Sarajevo (II.)	34
b) Vrkić V., Split (I. i II.)	34
V. Kostelac J., Vivodina (I. i II.)	33
VI. a) Modor Z., Srij. Mitrovica	32
b) Buble V., Split	32
c) Velić P., Split	32
VII. a) Marčec Z., Sarajevo	31
b) Trajbar Z., Sl. Požega	31
VIII. Vukasović M., Zagrb	29
IX. a) Šega Š., Zagreb	28
b) Žilić K., Osijek	28
X. Davosir V., Križevci	27
XI. a) Nemec M., Zagreb	25
b) Kabalin M., Zagreb	25
XII. Grekšić F., Novigrad	22
XIII. Fabris A., Dubrovnik	17

Brojevi u zagradi označuju naknadno poslano tromjesečje.